

ANNE KRISTIN BAKKEN

Bakken 6

8226 STRAUMEN

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tilskudd til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2021 - Anne Kristin Bakken - Sørfold kommune

Statsforvalteren viser til telefonsamtale 31. mai med Sørfold kommune v/Gerd-Bente Jakobsen og søknad den 1. juni 2021 fra Anne Kristin Bakken om tilskudd til kortvarig intensivt tilsyn av sau på grunn av tap til gaupe. I telefonsamtalen ble det gitt muntlig tilsagn om akuttmidler til kortvarig intensivt tilsyn og dette brevet er et formelt vedtaksbrev på gitt tilsagn.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 10 000,- til Anne Kristin Bakken. Midlene skal gå til ekstraordinært tilsyn i perioden 31. mai til 30. juni 2021.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner:

«Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Statsforvalterens miljøvernnavdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.»

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt. Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning.*
- Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl.a. manglende lam ut fra søyenes kodemerking,*
- Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.»*

Om ekstraordinært tilsyn av sau er det i forvaltningsplanen gitt følgende føringer:

«Standard vilkår knyttet til tilskudd til ekstraordinært tilsyn:

- *Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08.00-16.00)*
- *Standard satser:*
 - *Sauetall over 1500 dyr: Inntil kr 15 000,- for en 10 dagers periode.*
 - *Sauetall under 1500 dyr: Inntil kr 10 000,- for en 10 dagers periode.*
- *Kvitteringer på direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.*

Anne Kristin Bakken fant 29. mai to kadaver etter slipp på utmarksbeite. Et kadaver ble påvist drept av gaupe, mens det andre har ukjent/usikker dødsårsak. Fem lam mangler også i besetningen. Basert på sporobservasjoner sist vinter er det estimert at en familiegruppe av gaupe har en områdebruk som omfatter Bakkens beiteområder. Bakken søker om akuttmidler for å kunne iverksette ekstra tilsyn for å forebygge ytterligere tap til gaupe.

Med bakgrunn i påviste tap og kunnskap om rowiltaktivitet i området, vurderer vi at det er grunnlag for å gi tilsagn om akuttmidler til ekstraordinært tilsyn for å forebygge ytterligere tap av sau til gaupe.

Vilkår for tilskuddet

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det normale tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebrukerne selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynslistene som viser både ordinært tilsyn og ekstraordinært tilsyn.
- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Rapportering skal skje i [elektronisk søknadssenter](#) innen **1. oktober 2021**. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende.
- Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende relevant regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til

Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Statens naturoppsyn
Mattilsynet
Sørfold kommune

VIDAR ANDRE JOHANSEN

Bøstrand-FV819 145

8540 BALLANGEN

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tilskudd til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2021 - Vidar André Johansen - Narvik kommune

Statsforvalteren viser til telefonsamtale og søknad om tilskudd til forsinka slipp av sau til utmarksbeite på grunn av tap til gaupe den 5. juni 2021. I telefonsamtale 7. juni 2021 ble det gitt muntlig tilsagn om akuttmidler til forsinka slipp på utmarksbeite og dette brevet er et formelt vedtaksbrev på gitt tilsagn.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 29 800,- til Vidar André Johansen. Midlene skal gå til førkompensasjon for å holde igjen 298 søyer i 10 dager, til 15. juni i 2021.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner:
«Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Statsforvalterens miljøvernavdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- *Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt. Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning.*
- *Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl.a. manglende lam ut fra søyenes kodemerking,*
- *Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.»*

Johansen oppgir at den ordinære slippdatoen var satt til 5. juni 2021, og samme dag ble det oppdaget et kadaver på innmarksbeite som senere samme kveld ble påvist drept av gaupe. I

telefonsamtale blir det referert til stor rowviltaktivitet i tidligere beitesesonger og en bekymring for at inneværende beitesesong vil ha like stor rowviltaktivitet. Det blir derfor søkt om akuttmidler for å kunne holde igjen sauene i 15 dager i forhold til normal slippdato.

Med bakgrunn i påviste tap og rowviltaktivitet i området, vurderer vi at det er grunnlag for å gi tilsagn om akuttmidler til forsinka slipp på utmarksbeite i 10 dager for å forebygge ytterligere tap av lam til gaupe. Basert på sporobservasjoner i vinter er det estimert at en familiegruppe av gaupe og en jerveyngling har områdebruk som omfatter Johansens beiteområder.

Vi vurderer at det er riktig å gi tilskudd på kr. 10,- per voksen søye per dag i 10 dager. Det vil si $298 \text{ søyer} \times 10,- \times 10 \text{ dager} = 29\,800,-$

Vilkår for tilskuddet

- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Rapportering skal skje i [elektronisk søknadssenter](#) innen 1. oktober 2021. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende.
- Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende relevant regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Statens naturoppsyn
Mattilsynet
Narvik kommune

Marianne Solberg
Arnes-E6 133
8540 BALLANGEN
Att. Marianne Solberg

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2021 - Marianne Solberg - Narvik kommune

Statsforvalteren viser til telefonsamtale og søknad om tilskudd til forsinka slipp av sau til utmarksbeite 9. juni 2021.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 5 810,- til Marianne Solberg. Midlene skal gå til fôrkompensasjon for å holde igjen 83 søyer i syv dager, til 15. juni 2021.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner:

«Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Statsforvalterens miljøvernnavdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt. Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning.*
- Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl.a. manglende lam ut fra søyenes kodemerking,*
- Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.»*

I telefonsamtale og e-post refererer Solberg til stor rovviltaktivitet i tidligere beitesesonger og en bekymring for at inneværende beitesesong vil ha like stor rovviltaktivitet. Solberg påpeker også at hennes besetning vil oppleve et stort rovdryrtrykk dersom ikke utslipp til utmark blir utsatt grunnet at

flere av de store sauebøndene i beitelaget har forsinka slipp. Hun søker derfor om akuttmidler til forsinka slipp i 20 dager, til 23. juni 2021.

Det er per dags dato ingen registrerte tap i besetningen til Solberg forårsaket av rovvilt. På bakgrunn av rovviltaktivitet i området vurderer vi at det er grunnlag for å gi tilsagn om akuttmidler til forsinka slipp på utmarksbeite i syv dager for å forebygge tap av lam til gaupe. Innenfor beitelagets områder er det basert på sporobservasjoner sist vinter estimert en familiegruppe av gaupe og påvist en jerveyngling i 2021.

Statsforvalteren finner det riktig å innvilge midler for syv dager slik at slippdato til utmark vil bli tilsvarende de største beitebrukerne i Håfjell beitelag, med løpende start fra søknadsdato 9. juni 2021.

Det vil bli gitt et tilskudd på kr. 10,- per voksen søye per dag i syv dager. Det vil si 83 søyer x 10,- x 7 dager = 5 810,-.

Vilkår for tilskuddet

- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Rapportering skal skje i [elektronisk søknadssenter](#) innen **1. oktober 2021**. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende.
- Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende relevant regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til

Statsforvalteren i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:
Statens naturoppsyn
Mattilsynet
Narvik kommune

BJØRNÅDAL OG OMEGN BEITELAG
c/o Geir Snefjellå
Snefjellåveien 264
8616 MO I RANA

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2021 – Bjørnådal og omegn beitelag v/ Geir Snefjellå - Rana kommune

Statsforvalteren viser til telefonsamtale med leder av Bjørnådal og omegn beitelag v/Anne-Kari Snefjellå den 21. juni 2021 og søknad innsendt 25. juni om tilskudd til kortvarig intensivt tilsyn på grunn av gaupeaktivitet i beiteområdet. Tillatelsen ble formidlet per telefon og dette brevet må ansees som et formelt vedtaksbrev av gitt tilsagn.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 10 000,- til Bjørnådal og omegn beitelag. Midlene skal gå til å dekke lønn til innleid ekstraordinært tilsyn i utmark for perioden 21. juni 2021 til 1. juli 2021.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner:
«Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Statsforvalterens miljøvernavdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt. Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning.
- Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl.a. manglende lam ut fra søyenes kodemerking,
- Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.»

Om ekstraordinært tilsyn av sau er det i forvaltningsplanen gitt følgende føringer:

«Standard vilkår knyttet til tilskudd til ekstraordinært tilsyn:

- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08.00-16.00)
- Standard satser:
 - Sauetall over 1500 dyr: Inntil kr 15 000,- for en 10 dagers periode.
 - Sauetall under 1500 dyr: Inntil kr 10 000,- for en 10 dagers periode.
- Kvitteringer på direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap pga. rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å innvilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akutt skadesituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.»

Ifølge telefonsamtale er det observert gaupe som jager sau på utmarksbeite i tillegg til stor uro i saueflokkene. Det er også tatt bilde av gaupa av viltkamera plassert i beiteområdet. Situasjonen er uoversiktlig, og søyer og lam har blitt spredd på grunn av gaupeaktiviteten. Det er derfor uvisst om og hvor mange lam som mangler. Det er basert på dokumenterte sporobservasjoner sist vinter estimert tre ulike familiegupper av gaupe som antas å ha en områdebruk som kan berøre beitelaget. Ut fra dette vurderer vi at det er riktig å innvilge tilskudd til ekstraordinært tilsyn for å forebygge tap i beiteområdet.

Vilkår for tilskuddet

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det normale tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebrukerne selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynslistene som viser både ordinært tilsyn og ekstraordinært tilsyn.
- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Søknad om akuttmidler må etterregistreres i elektronisk søknadssenter ([akutte forebyggende tiltak](#)) snarest mulig og senest før rapportering.
- Rapportering skal skje i [Elektronisk søknadssenter](#) innen 1. oktober 2021. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende.
- Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende relevant regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt

tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
Seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Statens naturoppsyn
Mattilsynet
Rana kommune

Saltdal kommune
Kirkegt. 23
8250 Rognan

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Avslag på søknad om fellingstillatelse på gaupe - Saltdal kommune

Statsforvalteren viser til søknad av 22. juni 2021 fra Saltdal kommune v/Marianne Hoff om skadefelling av gaupe.

Vedtak

Statsforvalteren avslår søknad om skadefelling av gaupe i Saltdal kommune.

Grunnlag for avgjørelsen

Vedtaket er fattet i medhold av naturmangfoldloven §§ 18 og 17, jf. rovviltforskrifta § 9. I brev av 28. mai 2021 om *Kvote for betinget skadefelling av gaupe og brunbjørn i 2021/2022*, ble Statsforvalteren i Nordland gitt myndighet til å vurdere betinget skadefelling innenfor en kvote på fire gauper innenfor tidsrommet 01.06.2021 – 15.02.2022. Per i dag er denne kvoten ikke belastet.

Søknader om skadefelling av gaupe behandles av Statsforvalteren innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda og Miljødirektoratet, jf. rovviltforskriften § 9. Føringerne i regional forvaltningsplan vektlegges og det kan bare gjennomføres skadefelling dersom det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til:

- a) områdets betydning som beitemark,
- b) skadenes omfang og utvikling,
- c) potensialet for framtidige skader og
- d) muligheten til å gjennomføre forebyggende tiltak.

Skadefelling er et tiltak for å avhjelpe akutte skadesituasjoner i beitesesongen. Vedtak om skadefelling skal være rettet mot et bestemt skadegjørende individ, være begrenset i tid, rom og antall dyr, og kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling av gaupe skal følgende forvaltningsprinsipper ligge til grunn:

2.2.2. (...) *Vedtatte regionale bestandsmål for gaupe skal oppnås innenfor hele Nordlands fastland.*

2.2.3. *Prioriterte beiteområder: (...) innenfor byrdefordelingsområde for gaupe er både beitedyr og gaupe prioritert.*

- 2.2.5. *Sauedrift, tamreindrift og andre produksjoner basert på utmarksbeite i byrdefordelingsområdet for gaupe må forholde seg til at de driver næring i områder hvor det kan være forekomst av gaupe. Tapsforebyggende tiltak skal prioriteres til beitebrukere innenfor byrdefordelingsområdet ut fra skadeomfang, skadepotensiale og muligheter for tilpasninger.*
- 2.4.1. *Det regionale bestandsmålet for gaupe kan oppnås innenfor hele Nordlands fastland.*
- 2.4.2. *Bestanden skal holdes nærmest mulig bestandsmålet og mest mulig spredt i fylket, ved målstyrt bruk av jaktkvoter.*
- 2.4.4. *Når bestandsmålet for gaupe er oppnådd skal det åpnes for kvotejakt på gaupe i hele fylket. Dette skal bidra til å holde bestanden nærmest mulig bestandsmålet, og til byrdefordeling for saue- og reindriftsnæringene. Når bestandsmålet ikke er oppnådd skal det åpnes for begrenset kvotejakt, hvor kvote målstyres til områder med betydelig tap av sau og tamrein. Samlet belastning av alle roviltarter (inkludert kongeørn) skal vektlegges ved fastsetting av kvotestørrelse og fordeling.*
- 2.4.5. *Utenfor fastlandet skal det åpnes for kvotefri jakt.*
- 2.4.6. *Skadefelling av gaupe er aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Viktige vurderingspunkt for skadefelling av gaupe: 1. skadeomfang; 2. skadepotensial; 3. gaupebestanden i området; 4. om bestandsmålet er oppnådd.*

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert roviltforvaltning. Naturmangfoldloven § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning konkretiseres gjennom §§ 3 og 4 i roviltforskriften og gjennom den regionale forvaltningsplanen for rovilt i region 7.

Gaupebestanden i Nordland

Vi viser til siste rapport om gaupe fra overvåkingsprogrammet, NINA rapport 2011, *Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2021*. Vi viser også til vurderinger gjort i Miljødirektoratets vedtak om kvote for betinget skadefelling av 28. mai 2021 og nærmere beskrivelser i dette vedtaket.

I region 7 (Nordland) er det fastsatt et bestandsmål på 10 ynglinger av gaupe. Det er i den siste treårsperioden (2019, 2020 og 2021) i snitt registrert 8,8 ynglinger i fylket og bestanden har dermed vært under det fastsatte bestandsmålet de siste årene.

Vinteren 2020/2021 er det registrert en gaupefamilie ved Misvær/Skjærstad og en gaupefamilie i indre Salten, Junkerdalen.

Det foreligger betydelig kunnskap om det samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Gaupebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal og det er ikke registrert sykdom på gaupe i Norge. Utover enkelte påkjørsler skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen. Siden 2019 er det registrert fem døde gauper i Saltdal eller i nærheten av Saltdal; to felt på skadefelling i hhv. 2020 og 2021 og en felt kvotejakt i 2021 i Saltdal og to felt på skadefelling i Bodø kommune (Misvær) i 2019.

Føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, kommer til anvendelse i situasjoner hvor man ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Søknaden

Søknaden gjelder skadefellingstillatelse på en gaupe i Saltdal kommune etter at to lam er påvist drept av gaupe i Saltdal sauesankelag ved Drageid og Risnakken. Kommunen opplyser også om uro i flokkene og manglende lam i forhold til kodemerking i området Grønlidalen og omegn. Videre skriver kommunen at de berørte beitebrukerne har gjennomført ulike typer forebyggende tiltak som for eksempel intensivert tilsyn med og uten kadaverhund uten at dette har hindret tap. Med omkring 5000 sau på beite, samt en vurdering av tapsbildet og tapshistorikk i kommunen ønsker Saltdal kommune å søke om skadefellingstillatelse av en gaupe i områdene rundt der kadavrene er funnet. Det påpekes også at området befinner seg i et beiteprioritert område.

Statsforvalterens vurdering

Ifølge SNO og Rovbase er det påvist to sau drept av gaupe innenfor Saltdal kommune inneværende beitesesong og 11 sau påvist drept av gaupe forrige beitesesong. Siden 1. oktober 2020 er det påvist 15 rein drept av gaupe i Saltdal kommune, hvor de fleste av kadavrene befinner seg nokså konsentrert i Junkerdalen eller ved Balvatn, øst i kommunen. Det ble den 3. februar felt en gaupe på kvotejakt og den 23. mars felt en gaupe på skadefelling i Junkerdalsområdet i 2021.

Terskelen for innvilgelse av skadefelling skal differensieres i hht prinsippet om geografisk differensiering. Det aktuelle området er i vedtatt forvaltningsplan avsatt som byrdefordelingsområdet for gaupe, hvor både beitedyr og gaupe er prioritert. Beitebrukere i byrdefordelingsområde må forholde seg til at de driver næring i områder hvor det kan være forekomst av gaupe.

Vi er enig med kommunen i at området må anses å ha stor betydning som beitemark og at det ut fra kunnskap om gaupebestanden i området og mengden beitedyr i utmarka, foreligger et potensiale for ytterligere tap. Imidlertid vurderer vi basert på nåværende tapssituasjon, tapssituasjonen generelt for de to beitenæringene i området, kunnskap om gaupebestanden i området og fylket som helhet, det aktuelle områdets status i forvaltningsplanen, samt at det allerede i år er felt to gauper i kommunen (skadefelling og kvotejakt), at det ikke er riktig å iverksette skadefelling av gaupe per i dag. Vi vurderer at skadens omfang og utvikling, med to påviste tap til gaupe, per nå er begrenset og at et eventuelt skadefellingsforsøk på gaupe i området i år kun vil være aktuelt dersom det oppstår klare akutte tapssituasjoner i sauenæringa eller i reindrifta, hvor det er mulig å rette skadefelling mot en aktuell skadevolder.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev. En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Foreninger Våre Rovdyr
Mattilsynet, region nord
Miljødirektoratet
Nordland Bonde- og småbrukarlag
Nordland Bondelag
Nordland Reindriftssamers Fylkeslag
Nordland Sau og Geit
Norges Naturvernforbund – Nordland
Roviltnemnda i Nordland
Statens naturoppsyn - Nordland

Narvik kommune
Postboks 64
8501 NARVIK

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Tillatelse til skadefelling av jerv og gaupe - Håfjell beitelag - Narvik

Statsforvalteren viser til søknad av 5. juni 2021 fra Håfjell beitelag og Ballangen sau og geit om skadefelling av gaupe og jerv. Videre viser vi til Teamsmøte med beitelaget og Narvik kommune den 15. juni. Det var enighet med beitelaget om å avvente behandling av skadefellingsøknaden da Statsforvalteren vurderte at det da ikke var grunnlag for å iverksette skadefelling av verken jerv eller gaupe.

De siste dagene er det funnet flere kadaver påvist drept av jerv og gaupe på Ballangshalvøya, og Statsforvalteren vurderer at det foreligger grunnlag for å iverksette forsøk på skadefelling av både jerv og gaupe for å forebygge ytterligere skader.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir i med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rowiltforskrifta § 9 tillatelse til skadefelling av én (1) jerv og én (1) gaupe i deler av Narvik kommune innenfor nærmere angitte vilkår.

Vilkår

1. Fellingstillatelsen gjelder felling av én jerv og én gaupe i tidsrommet 25. juni til og med 5. juli 2021.
2. Fellingsområdet er avgrenset til Håfjellhalvøya vest for E6 i Narvik kommune.
3. Fellingsforsøket skal etter beste evne rettes mot skadevoldende individ. Fellingsforsøket skal derfor styres til det aktuelle tapsområdet, der tapene sist har skjedd og der de eventuelt utvikler seg videre.
4. Familiegrupper av gaupe som opptrer sammen er unntatt fra tillatelsen. I tilfeller der det er kjente familiegrupper av gaupe innenfor aktuelle områder for skadefelling, skal de tiltak som er mulige for å unngå felling av voksen hunngaupe, være iverksatt.

5. Rapportering:
 - a. Fellingsleder skal gi en kort statusrapport minimum annethvert døgn på SMS til vakttelefon 47829091. Melding skal inneholde kort oppsummering av aktivitet i fellingslaget, informasjon om evt. observasjoner av jerv og evt. funn av nye kadaver. Dersom fellingsforsøket innstilles over flere dager, er det ikke nødvendig å sende SMS-rapporter før forsøk evt. starter opp igjen.
 - b. Elektronisk sluttrapport skal leveres av fellingsleder senest innen tre uker etter endt fellingsforsøk. Lenke til rapporteringsskjema sendes i separat e-post til fellingsleder. Fellingsleder kan delegerer rapporteringsansvaret til en annen person på fellingslaget.
 - c. Kommunen skal snarest mulig etter avsluttet fellingsforsøk, og senest innen 01.10.2021, sende inn krav om refusjon av utgifter til Statsforvalteren i Nordland. Dette gjøres i Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter ved bruk av [søknadsskjema for konfliktdempende tiltak](#).

6. Kommunen er ansvarlig for å oppnevne deltagere på fellingslaget. Det skal oppnevnes en fellingsleder. Kun personer som står på lista over deltakere i fellingslaget kan delta på fellingsforsøket, og slik liste skal sendes til Statsforvalteren før fellingsforsøket starter.

Statsforvalteren krever at deltakerne i fellingslaget – jegere og hundeførere – oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, §§ 13 og 14.

Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.

7. Oppnevnte jegere plikter å utøve fellingsforsøket på en human og sikkerhetsforsvarlig måte, jf. viltlovens § 19. Dersom det brukes rifle skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. Forskrift av 22.03.02 om utøvelse av jakt og fangst.
8. Felling eller forsøk på felling av rovvilt skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren på telefon 47829091. Den som feller dyr skal kunne fremvise felt dyr for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materialet, og skytter skal kunne påvise fellingsstedet etter anmodning fra Statens naturoppsyn, politiet eller Statsforvalteren.
9. Dersom det løsnes skudd mot rovvilt og dyret forlater plassen, så plikter skytter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Dersom dyret vurderes som skadeskutt, plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Ved skadeskyting av rovvilt skal skytter uten opphold underrette Statsforvalteren og nærmeste politimyndighet. Statsforvalteren avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Generelt for ettersøk gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
10. Forsøk på felling i medhold av denne tillatelsen krever ikke tillatelse fra grunneier, jf. viltlovens § 35.
11. Rovvilt felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Instruks for ivaretagelse av døde rovdyr kan lastes ned på rovdatas nettside (www.rovdata.no) under instruks.
12. Statsforvalteren i Nordland kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lovgrunnlag, kvote for betingende fellingstillatelser og regional forvaltningsplan

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9.

I rovviltforskriften § 1 (Formål) heter det:

«Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.»

I rovviltforskriften § 9 heter det blant annet:

«...Ved vurderingen om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark*
- b) Skadenes omfang og utvikling*
- c) Potensialet for fremtidige skader*
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak»*

Roviltnemnda i region 7 - Nordland fastsatte i vedtak av 2. juni 2021 en kvote på fire betingede fellingstillatelser for jerv i Nordland. Ved tidspunkt for iverksetting av denne fellingstillatelsen er det ikke felt jerv av kvota.

Miljødirektoratet fastsatte i vedtak av 28. mai 2021 en kvote på fire betingede fellingstillatelser for gaupe i Nordland. Ved tidspunkt for iverksetting av denne fellingstillatelsen er det ikke felt gaupe av kvota.

I den vedtatte forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland er det sagt følgende om skadefelling av jerv:

Pkt. 2.3.5 I blå sone er skadefelling av jerv aktuelt ved akutte skadesituasjoner. I kalvingsland for rein hvor hovedflokkens kalver skal terskelen for uttak være lavere enn utenfor kalvingsland. Bestandsmålet skal så langt mulig oppnås utenfor kalvingsland i blå sone. Viktige vurderingspunkter for skadefelling av jerv i blå sone er: 1. skadeomfang; 2. skadepotensiale; 3. jervebestanden i området; 4. om bestandsmålet er oppnådd.

Pkt. 2.3.6 Utenfor blå sone skal det som hovedregel gis tillatelse til uttak av jerv som forventes å gjøre skade.

Forvaltningsplanens forvaltningsprinsipper for gaupe sier om skadefelling:

Pkt. 2.4.6 Skadefelling av gaupe er aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Viktige vurderingspunkt for skadefelling av gaupe: 1. skadeomfang; 2. skadepotensiale; 3. gaupebestanden i området; 4. om bestandsmålet er oppnådd.

Kunnskapsgrunnlaget og hensynet til jervebestanden og gaupebestanden

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.»

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b) bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Statsforvalteren legger til grunn at vurderingen av dette beror på flere forhold, bl.a. ut fra hvilken grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Jerv

Region 7 (Nordland) skal ha 10 årlige ynglinger av jerv jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g). Statsforvalteren viser til tilgjengelig kunnskap om jervens bestandssituasjon og utvikling i Norge.

De siste opplysningene om bestandssituasjonen for jerv fremgår i NINA Rapport 1874 Yngleregistreringer av jerv i Norge i 2020, med justeringer i brev fra Rovdata 12.01.2020. De tre siste årene (2018-2020) er det registrert henholdsvis 58, 62 og 63 ynglinger av jerv på landsbasis. Våren 2019 ble det tatt ut 9 ynglinger, slik at «netto» antall ynglinger i 2020 var 54 stk. I Nordland er det påvist (antatt og dokumentert) hhv. 11, 11 og 12 ynglinger de siste tre årene, hvorav ett hiuttak i 2012. Foreløpige tall for 2021 viser seks påviste ynglinger. De siste tre årene er det årlig påvist yngling av jerv på Håfjellhalvøya.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen jervebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Det er høy dødelighet blant jervunger det første året, blant annet på grunn av infanticid (ungedrap). Avgangen av voksen jerv skjer hovedsakelig gjennom lisens- og skadefelling, samt påkjørsler. Det avdekkes også enkelte ulovlige fellinger og forsøk på ulovlige fellinger av jerv i Nordland og tilgrensende områder i Sverige, som resulterer i at det er en viss usikkerhet i den samlede belastningen på jervebestanden.

Sist vinter ble det felt to hannjerv på lisensfelling i Ballangen; en på Vidrek og en ved Djupåsen. Videre forsøkte SNO på oppdrag fra Miljødirektoratet å gjennomføre hiuttak av jerv på Håfjellhalvøya uten å lykkes.

På bakgrunn av kunnskap fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt, NINA Rapport 1874, Rovbase og forvaltningsplanen for rovvilt i region 7, anser Statsforvalteren i Nordland at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er godt nok til å fatte vedtak i saken. Vi anser kravet i nml. § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. En eventuell skadefellingstillatelse vil ikke medføre at målet i nml. § 5 fravikes. Vi anser at vilkåret i naturmangfoldloven § 18 andre ledd om at uttaket ikke truer bestandens overlevelse, er oppfylt.

Gaupe

Region 7 (Nordland) skal ha 10 årlige ynglinger av gaupe jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g). Statsforvalteren viser til tilgjengelig kunnskap om gaupas bestandssituasjon og utvikling i Norge.

Vinteren 2020/2021 ble det beregnet at det var 10 familiegrupper i fylket, jf. NINA rapport 2011 Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2021. Av disse var én i Ballangen. Det ble også registrert familiegruppe i Ballangen i 2020 og 2019. NINAs prognoser for antall familiegrupper før jakta i 2022 er for Nordland på 10,6 familiegrupper, med 42 % sannsynlighet for at gaupebestanden vil ligge under bestandsmålet (NINA Rapport 2011).

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Gaupebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal og det er ikke registrert sykdom på gaupe i Norge. Utover enkelte påkjørsler skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen. Det er ikke registrert kjent avgang av gaupe på Håfjellhalvøya eller nærliggende områder siden vinteren 2019 da ei voksen hunngaupe ble skutt på skadefelling.

I sommerhalvåret har vi liten kunnskap om hvor det er familiegrupper av gaupe i år, og vi må derfor i større grad bruke mer generell kunnskap om utbredelsen av gaupe i fylket i vurderingen av risiko for at det kan være en gaupefamilie i det aktuelle området. Det er uansett satt vilkår om at det ikke tillatt å felle dyr i familiegrupper som går sammen, og hvis det foreligger kunnskap om familiegrupper av gaupe innenfor aktuelle områder for skadefelling, skal de tiltak som er mulige for å unngå felling av voksen hunngaupe, være iverksatt.

På bakgrunn av kunnskap fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt, NINA Rapport 2011, Rovbase og forvaltningsplanen for rovvilt i region 7, anser Statsforvalteren i Nordland at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er godt nok til å fatte vedtak i saken. Vi anser kravet i nml. § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. En eventuell skadefellingstillatelse vil ikke medføre at målet i nml. § 5 fravikes. Vi anser at vilkåret i naturmangfoldloven § 18 andre ledd om at uttaket ikke truer bestandens overlevelse, er oppfylt.

«Føre-var prinsippet» i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken, verken for jerv eller gaupe.

Statsforvalterens vurdering

Per 25. juni er det i inneværende beitseseong påvist følgende rovviltskader på Håfjellhalvøya:

- Seks påviste skader forårsaket av gaupe, de fire siste funnet 24. juni innenfor et avgrenset område nord på halvøya.
- Tre påviste skader forårsaket av jerv, alle funnet 24. juni.

I tillegg opplyser beitebrukere om mye uro i flokkene og manglende lam.

Terskelen for innvilgelse av skadefelling skal differensieres ihht. prinsippet om geografisk differensiering. Videre skal geografisk differensiering bidra til å ivareta hensynene i naturmangfoldloven § 12. Håfjellhalvøya ligger utenfor forvaltningsområdene for jerv i Nordland. Vi vil imidlertid påpeke at de definerte sonene for yngling av jerv er svært små sett i forhold til bestandsmålet og sonene stemmer i liten grad overens med historisk utbredelse for jerv i fylket. Dette gjør at det blir vanskelig å bruke planen som forvaltningsverktøy for jerv siden det er urealistisk at bestandsmålet kan oppnås innenfor de definerte sonene. Dette skaper ikke nødvendig forutsigbarhet for beitebrukerne, øker konfliktnivået og gjør den praktiske forvaltningen av jerv i Nordland svært utfordrende.

Hele fastlands-Nordland, og dermed også Håfjellhalvøya, er i vedtatt forvaltningsplan avsatt som byrdefordelingsområdet for gaupe, hvor både beitedyr og gaupe er prioritert. Beitebrukere i byrdefordelingsområdet må forholde seg til at de driver næring i områder hvor det kan være forekomst av gaupe. Statsforvalteren har vektlagt dette i vurderingen av terskel for å iverksette skadefelling i området.

Områdets betydning som beitemark

Det slippes årlig om lag 2000 sau og lam på beite i Håfjell beitelag, de aller fleste på Håfjellhalvøya. Statsforvalteren legger til grunn at området har stor betydning som beitemark, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a.

Skadenes omfang og utvikling

Vi vurderer at omfanget av påviste skader forårsaket av jerv og gaupe i det aktuelle området i sommer, og utviklingen de siste dagene tilsier at tiltak må iverksettes for å stoppe en pågående skadesituasjon.

Potensialet for fremtidige skader

Med bakgrunn i flere påviste tap til jerv og gaupe tidlig i beitesesongen, kunnskap om jervebestanden og gaupebestanden i området og omfanget av beitedyr i området, vurderer vi at det vil være potensial for fremtidige skader forårsaket av både jerv og gaupe. Vi viser også til skader forårsaket av jerv og gaupe i de samme beiteområdene tidligere år, som viser at skadeomfanget kan bli stort.

Mulighet for å gjennomføre forebyggende tiltak

Beitelaget har mottatt FKT-midler til utvidet tilsyn og innkjøp av radiobjeller. Statsforvalteren anser det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d.

Oppsummering

Statsforvalteren vurderer at det er et betydelig potensial for ytterligere tap til både jerv og gaupe inneværende beitesesong. Så tidlig i beitesesongen er det erfaringsmessig vanskelig å iverksette andre tiltak som i tilstrekkelig grad kan forventes å forhindre ytterligere skader. Vi vurderer at uttaket ikke truer verken jerve- eller gaupebestandens overlevelse og at det ut fra hensynet til den todelte målsettingen i rovviltforvaltningen er riktig å iverksette forsøk på skadefelling.

Konklusjon:

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader, finner Statsforvalteren å kunne tillate skadefelling på en jerv og en gaupe innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Narvik kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Det er vanskelig å lykkes med skadefelling på jerv og gaupe, og det er viktig at fellingslaget disponerer ressursene til situasjoner hvor det er en reell sjanse for å lykkes. God samhandling med tilsynet i området er viktig, bl.a. slik at fellingsforsøk kan prioriteres til ferske kadaver eller ferske observasjoner av rovvilt i skadeområdet.

Ved gamle observasjoner, det vil si observasjoner som er eldre enn ett døgn, så bør innsatsen reduseres betydelig for å spare personressurser og ressurser generelt. Hvis det går mer enn ett døgn uten nye skader eller observasjoner bør det vurderes å gå inn i en beredskapsfase og avvente ytterligere fellingsforsøk inntil nye skader/ observasjoner foreligger, gjerne med bruk av viltkamera

på eldre kadaver og trakk hvor man erfarer at rovdyr går. I en slik beredskapsfase vil dyreeiers/beitelagets tilsyn med dyrene være den kritiske suksessfaktoren for å tidlig oppdage nye skader eller tap.

Bruk av hund

For de tilfeller der det vurderes bruk av løs hund under felling, vises det til at unntak fra sikringsreglene i hundeloven kan gis av kommunen, jf. hundeloven § 9e. Fellingslaget er selv ansvarlig for å innhente slik tillatelse hos kommunen. Statsforvalteren viser også til at løs hund i områder med husdyr/rein krever spesiell aktsomhet fra brukeren, for å unngå skade/ jaging av beitedyr. Vi viser i den sammenheng til hundeloven § 3 og 7.

Bruk av løs, på drevet halsende hunder er ikke tillatt ved fellingsforsøk på jerv, jf. viltlovens § 23.

Det er ikke tillatt å bruke løs, på drevet halsende hund ved felling av gaupe I ordinær båndtvangstid, jf. forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst § 22. Evt. søknad om dispensasjon for bruk av løs, på drevet halsende hunder under fellingsforsøk på gaupe må rettes til Miljødirektoratet, jf. forskriftens § 39.

Økonomiske rammer for fellingsstillatelsen

Deltakere på kommunalt skadefellingslag vil motta godtgjøring for fellingsforsøket i samsvar med rovviltforskriften § 9a. Budsjettrammen skal sikre at deltakerne kan få godtgjøring i den perioden det er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan føre til felling av riktig individ. Fellingsleder har fortsatt ansvaret for å avslutte fellingsforsøket når skadefellingsperioden er over eller det ikke lenger er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan lykkes.

Det fastsettes ramme for utbetaling av godtgjøring på **inntil kr 100 000,-**. Maksimal døgnstøpsats per jeger er kr 1600,-. For personell som deltar få timer i løpet av et døgn, benyttes timesats 1600 / 7,5 timer = 213,-. I tillegg til døgnstøpsats/timesats, skal det beregnes feriepenge og arbeidsgiveravgift som også dekkes innenfor den fastsatte rammen.

Godtgjøring for eventuell beredskapsvakt eller beredskapsmidler faller utenfor godtgjøringsordningen. Likeledes faller godtgjøring for bruk av hund, innkjøp, forsikring og utgifter ved hundehold utenfor ordningen.

Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rovviltforskriften § 15. Registrering som lisensjeger skjer på Jegerregisteret <https://w2.brreg.no/lisensjeger/>.

Videre fastsettes det en ramme på **inntil kr 30 00,-** til dekning av direkte og dokumenterte kostnader utenom godtgjøring, jf. forskriften § 9. Dette gjelder for eksempel kjøreutgifter for bil, snøscooter, båt, nødvendig overnatting etc.

De økonomiske rammene er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i forkant.

Kommunen er regnskapsførende enhet og fører regnskap basert på rapporter/timelister fra fellingsleder. Statsforvalteren yter etter mottatt krav fra kommunen tilskudd til dekning av utbetalt godtgjøring og dekning av direkte utgifter innenfor fastsatte rammer.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan i henhold til forvaltningsloven § 29 påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter underrettingen om vedtaket er kommet frem. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland,

Klagens adressat, form og innhold følger av § 32 i forvaltningsloven.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Ballangen Sau og Geit
Foreningen Våre Rovdyr
Frostisen reinbeitedistrikt
Håfjell beitelag
Mattilsynet
Miljødirektoratet
Naturvernforbundet i Nordland
Nordland bonde- og småbrukarlag
Nordland Bondelag
Nordland Politidistrikt
Nordland Reindriftssamer
Nordland Sau og Geit
Roviltnemnda
Statens naturoppsyn - Nordland

BJØRNÅDAL OG OMEGN BEITELAG
c/o Geir Snefjellå Snefjellåveien 264
8616 MO I RANA

Saksbehandler, innvalgstelefon

Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Tilskudd til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2021 – Bjørnådal og omegn beitelag - Rana

Statsforvalteren viser til telefonsamtale den 23. juli 2021 med Anne-Kari Snefjellå i Bjørnådal og omegn beitelag og søknad innsendt samme dag om tilskudd til kortvarig intensivt tilsyn på grunn av gaupeaktivitet i beiteområdet. Tilsagn om akuttmidler ble formidlet per telefon og dette brevet må ansees som et formelt vedtaksbrev i saken.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 10 000,- til Bjørnådal og omegn beitelag. Midlene skal gå til å dekke lønn til innleid ekstraordinært tilsyn i utmark for perioden 23. juli 2021 til 1. august 2021.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner:
«Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Statsforvalterens miljøvernavdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- *Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt. Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning.*
- *Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl.a. manglende lam ut fra søyenes kodemerking,*
- *Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.»*

Om ekstraordinært tilsyn av sau er det i forvaltningsplanen gitt følgende føringer:

«Standard vilkår knyttet til tilskudd til ekstraordinært tilsyn:

- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08.00-16.00)
- Standard satser:
 - Sauetall over 1500 dyr: Inntil kr 15 000,- for en 10 dagers periode.
 - Sauetall under 1500 dyr: Inntil kr 10 000,- for en 10 dagers periode.
- Kvitteringer på direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap pga. rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å innvilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akutt skadesituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.»

Snefjellå viser til mye uro i beite de siste dagene, spesielt natt til 20 juli. De har lett etter kadaver, kjent kadaverlukt og hørt ravn, men kun funnet deler av lam og ull. Sauene trakk ut i ytterkantene av beite, noe som gir et mye større område å leite og gå tilsyn. De viser til at det mangler lam, men at det er vanskelig å få oversikten da sauene er urolig.

Ut fra beitelagets observasjoner og kunnskap om gaupebestanden i området, vurderer vi at det er riktig å innvilge tilskudd til ekstraordinært tilsyn for å forebygge tap i beiteområdet.

Vilkår for tilskuddet

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det normale tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebrukerne selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynslistene som viser både ordinært tilsyn og ekstraordinært tilsyn.
- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Rapportering skal skje i [Elektronisk søknadssenter](#) innen 1. oktober 2021. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende.
- Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende relevant regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom

søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Mattilsynet
Rana kommune
Statens naturoppsyn

Grane kommune
Rådhuset
8680 Trofors

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Tillatelse til skadefelling av bjørn - Grane kommune

Statsforvalteren viser til telefonsamtale med Torgar Eggen i Grane kommune den 24. juli 2021, hvor det ble søkt muntlig om tillatelse til skadefelling av bjørn på grunn av tap av sau.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir i med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rowiltforskrifta § 9 tillatelse til skadefelling av én (1) bjørn i Grane kommune innenfor nærmere angitte vilkår.

Vilkår

1. Fellingsområdet er avgrenset til hele Grane kommune, men se også vilkår nr. 3.
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av én brunbjørn i tidsrommet fra og med 24. juli til og med 3. august 2021
3. Fellingsforsøket skal etter beste evne rettes mot skadevoldende individ. Fellingsforsøket skal derfor styres til det aktuelle tapsområdet, der tapene sist har skjedd og der de eventuelt utvikler seg videre.
4. Binner med unger som opptrer sammen er unntatt fra fellingstillatelsen. De tiltak som er mulige for å unngå at binner med unger felles, skal være iverksatt.
5. Rapportering:
 - a. Fellingsleder skal gi en kort statusrapport minimum annethvert døgn på SMS til vakttelefon 47829091. Melding skal inneholde kort oppsummering av aktivitet i fellingslaget, informasjon om evt. observasjoner av bjørn og evt. funn av nye kadaver. Dersom fellingsforsøket innstilles over flere dager er det ikke nødvendig å sende SMS-rapporter før forsøk evt. starter opp igjen.
 - b. Elektronisk sluttrapport skal leveres av fellingsleder senest innen tre uker etter endt fellingsforsøk. Lenke til rapporteringsskjema sendes i separat e-post til fellingsleder. Fellingsleder kan delegere rapporteringsansvaret til en annen person på fellingslaget.

- c. Kommunen skal snarest mulig etter avsluttet fellingsforsøk, og senest innen 01.10.2021, sende inn krav om refusjon av utgifter til Statsforvalteren i Nordland. Dette gjøres i Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter ved bruk av [søknadsskjema for konfliktdempende tiltak](#).

6. Kommunen er ansvarlig for å oppnevne deltagere på fellingslaget. Det skal oppnevnes en fellingsleder. Kun personer som står på lista over deltakere i fellingslaget kan delta på fellingsforsøket, og slik liste skal sendes til Statsforvalteren før fellingsforsøket starter.

Statsforvalteren krever at deltakerne i fellingslaget – jegere og hundeførere – oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, §§ 13 og 14.

Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.

7. Oppnevnte jegere plikter å utøve fellingsforsøket på en human og sikkerhetsforsvarlig måte, jf. viltlovens § 19. Ved felling av bjørn skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift av 22.03.02 om utøvelse av jakt og fangst.
8. Felling eller forsøk på felling av rovvilt skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren på dette nummeret 478 29 091. Den som feller dyr skal kunne fremvise felt dyr for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materialet, og skytter skal kunne påvise fellingsstedet etter anmodning fra Statens naturoppsyn, politiet eller Statsforvalteren.
9. Dersom det løsnes skudd mot rovvilt og dyret forlater plassen, så plikter skytter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Dersom dyret vurderes skadeskutt plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Ved skadeskyting av rovvilt skal skytter uten opphold underrette Statsforvalteren og nærmeste politimyndighet. Statsforvalteren avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Generelt for ettersøk gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
10. Forsøk på felling i medhold av denne tillatelsen krever ikke tillatelse fra grunneier, jf. viltlovens § 35.
11. Rovvilt delt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Instruks for ivaretagelse av døde rovdyr kan lastes ned på Rovdatas nettside (www.rovdata.no) under instruks.
12. Statsforvalteren i Nordland kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Grunnlaget for avgjørelsen

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9. I brev av 28.05.2021 om *Kvote for betinget skadefelling av gaupe og brunbjørn 2021/2022*, ble region 7 – Nordland tildelt en kvote på én (1) bjørn fra og med 01.06.2021. Det er så langt ikke belastet noen dyr av denne kvoten.

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Region 7 (Nordland) skal ha en årlig yngling av brunbjørn jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g). Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland, jf. § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet.

I den vedtatte forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland er det sagt følgende om skadefelling av bjørn:

- 2.5.1 *Skadefelling i svart sone er i utgangspunktet kun aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Det skal være lavere terskel for felling av hannbjørner enn binner.*
- 2.5.2 *Dersom det på våren oppdages bjørn i kalvingsland for reindriften innenfor svart sone, eller i randsonen til svart sone, skal det i samråd med reinbeitedistriktet iverksettes avbøtende tiltak.*
- 2.5.5 *Utenfor svart sone skal det som hovedregel gis tillatelse til uttak av bjørn som forventes å gjøre skade.*

Nml. § 18 første ledd bokstav b slår fast at uttak av vilt kan tillates for å avverge skade på blant annet husdyr. Statsforvalteren kan iverksette skadefellingsforsøk innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda eller Miljødirektoratet, jf. rovviltforskriften § 9 første ledd. Føringerne i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning.

Rovviltforskriften § 9 andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- a) områdets betydning som beitemark,
- b) skadenes omfang og utvikling,
- c) potensialet for fremtidige skader,
- d) muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Bestandsstatus for bjørn i Nordland

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Statsforvalteren viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om bjørnens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3. De siste opplysningene om bestandssituasjonen for brunbjørn fremgår i rapporten «Populasjonsovervåking av brunbjørn – DNA-analyse av prøver innsamlet i Norge i 2020».

Antall ungekull som fødes hvert år estimeres med bruk av en modell som baserer seg på innsamlet DNA materiale fra hunnbjørner. Det nasjonale fastsatte bestandsmålet for brunbjørn ligger på 13

årlige kull. I 2020 ble det nasjonal estimert 8,5 ynglinger, som vil si at vi befinner oss under det nasjonale fastsatte bestandsmålet. For region 7 – Nordland er bestandsmålet satt til én årlig yngling hvert år og basert på innsamlet DNA fra bjørn estimerte Rovdata at det ikke var yngling i 2020. Dette vil si at også regionen befinner seg under det fastsatte bestandsmålet.

I 2020 ble det registrert tre hannbjørner i Nordland basert på DNA-analyser av hår og ekskrementer, hvorav alle prøvene ble funnet på indre Helgeland, mellom Båfjelldalen i Grane og Susendalen i Hattfjelldal. Av de 12 DNA-prøvene som viste seg å være bjørn, var to av dem ikke mulig å identifisere individ, så det er ikke mulig å si sikkert om disse prøvene var fra de tre registrerte individene, eller om det var noen andre bjørner.

Det er satt av to forvaltningsområder for bjørn i Nordland: område 1: indre dele av Nordland mellom Rana og Saltdal (mellom Kallvatnet i Rana kommune og Junkerdalen i Saltdal kommune) og område 2: Indre deler av Nordland mellom Sulis i Fauske kommune og Bjørnfjell i Narvik kommune.

Avgangen av voksen brunbjørn skjer i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling. Når det gjelder effekten av dette sammenholdt med andre påvirkninger, foreligger det betydelig kunnskap om den samlede belastningen brunbjørnebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Brunbjørnebestanden er ikke begrenset av tilgjengelig areal. Det er ikke registrert sykdom på brunbjørn i Norge. Det er kjent at ungedødelighet hos brunbjørn er høy, blant annet på grunn av infanticid (ungedrap). Det forekommer også sporadiske påkjørsler. Det foreligger altså få andre store trusselfaktorer for arten. De siste tre årene er det i Nordland felt en bjørn på skadefelling, i Evenes i 2019. Det er imidlertid også felt flere bjørn på skadefelling og lisensfelling i fjellområdene i Sverige, forholdsvis nær grensa til Nordland i Salten og på Helgeland de siste tre årene.

«Føre-varprinsippet» i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Statsforvalterens vurdering

Grane kommune kontaktet Statsforvalteren den 24. juli etter at de hadde fått melding om flere tap til bjørn i Granefjellet. I løpet av ettermiddagen undersøkte SNO fire kadaver i Granefjellet, hvor alle ble vurdert som påvist drept av bjørn. To av kadavrene ble vurdert som ferske, om lag ett døgn gamle. Videre ble det funnet ett ferskt kadaver påvist drept av bjørn i Kappskardet den 22. juli. Det ble også funnet ett kadaver i Pilfjellet den 17. juli påvist drept av bjørn, samt tre bjørnedrepte kadaver i Vadfjellet i Hattfjelldal kommune 26. juni og 14. juli.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Vurderingen av dette beror på flere forhold, bl.a. ut fra hvilken grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for. Miljødirektoratets fastsatte i vedtak av 28. mai 2021 en kvote på én betinga fellingstillatelse for bjørn innenfor rovviltregion 7. Bestanden av brunbjørn ligger under det fastsatte bestandsmålet for Norge og i Nordland er vi under det regionale måltallet som er satt for regionen. Det er få tegn til at målene for Nordland vil kunne oppnås innen overskuelig framtid. Dette er absolutt utfordrende med tanke på anvendelsen av skadefelling på generelt grunnlag. Det er registrert få bjørner i Nordland de siste årene, og uttak av bjørn er uheldig med tanke på å oppnå bestandsmålet i regionen. I tillegg til skadefelling i Nordland, spiller økt avskyting på svensk side en avgjørende betydning for bestandsutviklingen.

Det aktuelle området er i vedtatt forvaltningsplan avsatt som prioritert beiteområde for sau, hvor det skal være en lav terskel for å tillate skadefelling. Geografisk differensiering skal bidra til å ivareta

hensynene i naturmangfoldloven § 12. De siste årene er det kun påvist enkelte hannbjørner i fylket. Vi er dermed avhengig av at bjørnebestanden i fylket vokser betydelig dersom bestandsmålet skal nås. De vedtatte bjørneområdene sammenfaller ikke med områder som biologisk sett ligger til rette for bjørn, og det er derfor svært liten sannsynlighet for at bestandsmålet vil kunne oppnås innenfor bjørneområdene. De prioriterte bjørneområdene har dermed ingen funksjonell betydning for å ivareta forvaltningsmålet for regionen, og de gir lite spillerom for en differensiert forvaltning av bjørn. Dette skaper ikke nødvendig forutsigbarhet for beitebrukerne, øker konfliktnivået og gjør den praktiske forvaltningen av bjørn i Nordland svært utfordrende.

Bjørnen som forårsaker skadene er mest sannsynlig en hannbjørn. Dette vurdert ut ifra DNA-analyser fra tidligere år og kjent utvandringsskapasitet hos binner. Felling av en hannbjørn vil i mindre grad enn felling av en hunnbjørn påvirke Stortingets målsetting om én årlig yngling av bjørn i Nordland. Samtidig vil en praksis med lav terskel for felling av hannbjørner redusere muligheten for å for å oppnå bestandsmålet.

Det slippes årlig om lag 2000-2500 sau og lam på utmarksbeite i Grane kommune. Det beiter to besetninger i Granefjellet hvor de siste tapene er funnet, samt at det er flere andre besetninger relativt nært, både i Grane kommune og i Hattfjelldal kommune. Statsforvalteren legger til grunn at området har stor betydning som beitemark, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a.

Kjent skadeomfang i Grane og Hattfjelldal så langt i sommer er spredt over flere områder, og relativt begrenset i de enkelte områdene. Men ut fra funn av ferske kadaver de siste dagene og omfanget av beitedyr i området, vurderer vi at skadepotensialet er betydelig, jf. § 9 annet ledd bokstavene b og c. Sauenæringa i området har mottatt FKT-midler til ekstraordinært tilsyn, men erfaringsmessig er det vanskelig å i tilstrekkelig grad forebygge videre tap dersom bjørnen fortsetter å oppholde seg i områder med mye sau. Statsforvalteren anser det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d.

Skadefelling er et viktig virkemiddel for å stanse og forebygge skader på husdyr. Statsforvalteren vurderer skadepotensialet som forholdsvis stort. Vilkår om at fellingsforsøket skal styres til det aktuelle tapsområdet, der tapene sist har skjedd og der de eventuelt utvikler seg videre, gjør at forsøket med stor sannsynlighet rettes mot riktig skadegjørende individ.

Vi vurderer at iverksettelsen av skadefelling innenfor angitt kvote, og i nærmere avgrenset geografiske område og tidsrom, ikke vil sette brunbjørnebestandens overlevelse i fare. Evt. uttak av det som sannsynligvis er hannbjørn i Grane kommune vil ikke i seg selv medføre at forvaltningsmålet, jf. nml. § 5, for arten ikke oppnås. Måloppnåelsen kan i en viss grad bli vanskeligere eller forsinket. Statsforvalteren har i denne sammenheng vektlagt at det sannsynligvis ikke vil være snakk om felling av binne. Det er satt som vilkår at binner med unger som opptrer sammen er unntatt fra fellingstillatelsen.

Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadenes omfang og utvikling, anser Statsforvalteren at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at det iverksettes fellingsforsøk på den skadevoldende bjørnen, og det gis fellingstillatelse på én brunbjørn i dette området. I vurderingen av om det finnes andre tilfredsstillende løsninger har Statsforvalteren også lagt vekt på hensynet til næringsutøvelse i saken, jf. nml. § 14.

Konklusjon

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom bjørnen fortsatt oppholder seg innenfor dette, eller tilgrensende beiteområder, finner Statsforvalteren det riktig å kunne tillate skadefelling på en - 1 - brunbjørn innenfor Grane kommune. Grane kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Veiledning til gjennomføring av fellingsforsøk

På Miljødirektoratets nettsider kan man laste ned en veileder for skadefelling av rovvilt. Denne tar for seg lovverket som gjelder ved felling, forklarer ulike aktørers roller og ansvar, og hvilke metoder som kan brukes i fellingsforsøk. <https://www.miljodirektoratet.no/aktuelt/nyheter/2019/juni-2019/rovdyr-tilrettelegger-for-lokale-fellingslag/>.

Det er vanskelig å lykkes med skadefelling på bjørn, og det er viktig at fellingslaget disponerer ressursene til situasjoner hvor det er en reell sjanse for å lykkes. God samhandling med beitenæringas tilsyn i området er viktig, bl.a. slik at fellingsforsøk kan prioriteres til ferske kadaver eller ferske observasjoner av bjørn i skadeområdet.

Ved gamle observasjoner, det vil si observasjoner som er eldre enn ett døgn, så bør innsatsen reduseres betydelig for å spare personressurser og ressurser generelt. Hvis det går mer enn ett døgn uten nye skader eller observasjoner bør det vurderes å gå inn i en beredskapsfase og avvente ytterligere fellingsforsøk inntil nye skader/ observasjoner foreligger, gjerne med bruk av viltkamera på eldre kadaver og tråkk hvor man erfarer at rovdyr går. I en slik beredskapsfase vil dyreeiers/beitelagets tilsyn med dyrene være den kritiske suksessfaktoren i forhold til å tidlig oppdage nye skader eller tap.

Bruk av hund

Vi anbefaler at det brukes hundekvipasje som er trenet på skadefelling av bjørn. For de tilfeller der det vurderes bruk av løs hund under felling, vises det til at unntak fra sikringsreglene i hundeloven kan gis av kommunen, jf. hundeloven § 9e. Fellingslaget er selv ansvarlig for å innhente slik tillatelse hos kommunen. Statsforvalteren viser også til at løs hund i områder med husdyr/rein krever spesiell aktsomhet fra brukeren, for å unngå skade/ jaging av beitedyr. Vi viser i den sammenheng til hundeloven § 3 og 7.

Bruk av løs, på drevet halsende hunder er ikke tillatt, jf. viltlovens § 23.

Økonomiske rammer for fellingsstillatelsen

Deltakere på kommunalt skadefellingslag vil motta godtgjøring for fellingsforsøket i samsvar med rovviltforskriften § 9a. Budsjetttrammen skal sikre at deltakerne kan få godtgjøring i den perioden det er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan føre til felling av riktig individ. Fellingsleder har fortsatt ansvaret for å avslutte fellingsforsøket når skadefellingsperioden er over eller det ikke lenger er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan lykkes.

Det fastsettes ramme for utbetaling av godtgjøring på **inntil kr 100 000,-**. Maksimal døgnstøtte per jeger er kr 1600,-. For personell som deltar få timer i løpet av et døgn, benyttes timesats 1600 / 7,5 timer = 213,-. I tillegg til døgnstøtte/timesats, skal det beregnes feriepenger og arbeidsgiveravgift som også dekkes innenfor den fastsatte rammen.

Godtgjøring for eventuell beredskapsvakt eller beredskapsmidler faller utenfor godtgjøringsordningen. Likeledes faller godtgjøring for bruk av hund, innkjøp, forsikring

og utgifter ved hundehold utenfor ordningen.

Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rovviltforskriften § 15. Registrering som lisensjeger skjer på Jegerregisteret <https://w2.brreg.no/lisensjeger/>.

Videre fastsettes det en ramme på **inntil kr 30 000,-** til dekning av direkte og dokumenterte kostnader utenom godtgjøring, jf. forskriften § 9. Dette gjelder for eksempel kjøreutgifter for bil, snøscooter, båt, nødvendig overnatting etc.

De økonomiske rammene er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i forkant.

Kommunen er regnskapsførende enhet og fører regnskap basert på rapporter/timelister fra fellingsleder. Statsforvalteren yter etter mottatt krav fra kommunen tilskudd til dekning av utbetalt godtgjøring og dekning av direkte utgifter innenfor fastsatte rammer.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan i henhold til forvaltningsloven § 29 påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter underrettingen om vedtaket er kommet frem. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland,

Klagens adressat, form og innhold følger av § 32 i forvaltningsloven.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Grane Sau og Geit
Hattfjelldal kommune
Hattfjelldal Sau og Geit
Foreningen Våre Rovdyr
Mattilsynet
Miljødirektoratet
Naturvernforbundet i Nordland
Nordland bonde- og småbrukarlag
Nordland Bondelag
Nordland Politidistrikt
Nordland Reindriftssamer
Nordland Sau og Geit

Roviltneemnda i region 7 - Nordland
Statens naturoppsyn - Nordland

BJØRNÅDAL OG OMEGN BEITELAG
c/o Geir Snefjellå Snefjellåveien 264
8616 MO I RANA

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tilskudd til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2021 – Bjørnådal og omegn beitelag - Rana

Statsforvalteren viser til søknad den 3. august 2021 om tilskudd til kortvarig intensivt tilsyn på grunn av gaupeaktivitet i beiteområdet, samt vårt brev av 23. juli 2021 om innvilgning av tilskudd til ekstraordinært tilsyn for perioden 23. juli til 1. august 2021.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr. 10 000,- til Bjørnådal og omegn beitelag. Midlene skal gå til å dekke lønn til innleid ekstraordinært tilsyn i utmark for perioden 3 – 12. august 2021.

Bakgrunn og begrunnelse

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner:
«Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Statsforvalterens miljøvernnavdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt. Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning.
- Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl.a. manglende lam ut fra søyenes kodemerking,
- Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.»

Om ekstraordinært tilsyn av sau er det i forvaltningsplanen gitt følgende føringer:

«Standard vilkår knyttet til tilskudd til ekstraordinært tilsyn:

- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08.00-16.00)
- Standard satser:
 - Sauetall over 1500 dyr: Inntil kr 15 000,- for en 10 dagers periode.
 - Sauetall under 1500 dyr: Inntil kr 10 000,- for en 10 dagers periode.
- Kvitteringer på direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap pga. rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å innvilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akutt skadesituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.»

Bjørnådalen og omegn beitelag fikk innvilget tilskudd til ekstraordinært tilsyn for perioden 23. juli til og med 1. august 2021. Beitelagsleder Geir Snefjellå viser fortsatt til uro i flokkene, både i perioden tilsynet var utført, men også de to siste dagene. Det er observert at det mangler flere lam i flokken. Snefjellå skriver også at flere av sauene har spredt seg over store områder slik at tilsynet har blitt mer krevende å gjennomføre.

Ut fra beitelagets observasjoner og kunnskap om gaupebestanden i området, vurderer vi at det fortsatt er riktig å innvilge tilskudd til ekstraordinært tilsyn for å forebygge tap i beiteområdet.

Vilkår for tilskuddet

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det normale tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebrukerne selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynslistene som viser både ordinært tilsyn og ekstraordinært tilsyn.
- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Rapportering skal skje i [Elektronisk søknadssenter](#) innen 1. oktober 2021. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende.
- Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende relevant regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Torfinn Sørensen (e.f.)
Fylkesmiljøvernssjef

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Mattilsynet
Rana kommune
Statens naturoppsyn

Kristian Hines
Markvegen 60
8659 Mosjøen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2021 - Kristian Hines - Vefsn kommune

Statsforvalteren viser til telefonsamtale med Vefsn kommune v/ Hans Gunnar Otervik om bjørn i kommunen og søknad innsendt av Kristian Hines om kortvarig intensivt tilsyn den 4. august 2021. Tillatelsen ble formidlet per telefon og dette brevet må ansees som et formelt vedtaksbrev av gitt tilsagn.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår en delvis innvilgning av søknad og gir tilsagn om akuttmidler på inntil kr. 10 000,- til Kristian Hines. Midlene skal gå til å dekke lønn til innleid ekstraordinært tilsyn i utmark for perioden 4 - 13. august 2021.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner:
«Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Statsforvalterens miljøvernnavdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt.
- Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning.
- Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl.a. manglende lam ut fra søyenes kodemerking,
- Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.»

Om ekstraordinært tilsyn av sau er det i forvaltningsplanen gitt følgende føringer:

«Standard vilkår knyttet til tilskudd til ekstraordinært tilsyn:

- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08.00-16.00)
- Standard satser:
 - o Sauetall over 1500 dyr: Inntil kr 15 000,- for en 10 dagers periode.
 - o Sauetall under 1500 dyr: Inntil kr 10 000,- for en 10 dagers periode.
- Kvitteringer på direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap pga. rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å innvilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akutt skadesituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.»

Det er funnet seks kadavre fordelt på to besetninger i samme beiteområdet fra 3 - 4. august, hvor to av dem er dokumentert eller antatt drept av bjørn og hvor det ikke var mulig å fastsette årsak på de fire siste kadavrene. Hines søker om akuttmidler for å kunne iverksette ekstra tilsyn for å forebygge ytterligere tap til bjørn, da han er den eneste besetningen som fortsatt skal ha dyrene i utmark i samme området som kadavrene er funnet.

Med bakgrunn i påviste tap og beiteforholdene i området, vurderer vi at det er grunnlag for å gi tilsagn om akuttmidler til ekstraordinært tilsyn for å forebygge ytterligere tap av sau til bjørn.

Vilkår for tilskuddet

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det normale tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebrukerne selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynslistene som viser både ordinært tilsyn og ekstraordinært tilsyn.
- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Søknad om akuttmidler må etterregistreres i elektronisk søknadssenter ([akutte forebyggende tiltak](#)) snarest mulig og senest før rapportering.
- Rapportering skal skje i [Elektronisk søknadssenter innen 1. oktober 2021](#). Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende.
- Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende relevant regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Med hilsen

Torfinn Sørensen (e.f.)
Fylkesmiljøvernsjef

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Mattilsynet, region Nord
Vefsn kommune
Statens naturoppsyn, Nordland

VIDAR ANDRE JOHANSEN
Bøstrand-FV819 145
8540 BALLANGEN

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2021 - Vidar Andre Johansen - Narvik

Statsforvalteren viser til telefonsamtale med Vidar Johansen den 3. august, samt søknad innsendt samme dag om tilskudd til akutt tidlig nedsanking av sau på grunn av jerveaktivitet og stor uro i beiteområdet.

Vedtak

Statsforvalteren innvilger delvis Vidar Johansens søknad og han gis tilsagn om inntil kr. 184 667,- til førkompensasjon i forbindelse med tidlig nedsanking av sau fra og med 10. august til og med 15. september 2021, jf. beregningene i dette brevet. Videre gis det tilsagn om inntil kr. 14 260,- til sankehjelp for sau sanket før 1. september.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT-forskrifta). Vi legger også vekt på føringer gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Rovviltnemnda i Nordland har satt av midler til tiltak i akutte situasjoner. Dette er midler som Statsforvalteren kan tildele til blant annet tidlig sanking av sau, førkompensasjon og sankehjelp. Formålet er å forebygge videre tap til rovvilt i akutte situasjoner.

Johansen har sin besetning på Håfjellhalvøya og er med i Håfjell sankelag. Johansen melder om stor aktivitet av jerv i beiteområdet som gjør at sauene trekker ned fra fjellet og ikke vil oppholde seg i utmark. Han jager omtrent daglig sauene opp på fjellet, men neste dag har sauene trukket nedover fjellet igjen. På tilsyn opplever han stor uro og spredte småflokker hvor opptil flere av søyene halter og/eller mangler lam.

I følge Rovbase er det per 4. august registrert 25 kadaver av sau på Håfjellhalvøya i sommer. Elleve kadaver er påvist drept av gaupe, tre er påvist drept av jerv og elleve kadaver var det ikke mulig å fastslå dødsårsak på. Av disse er Vidar Johansen registrert som eier av ti kadaver, hvorav en er påvist

drept av gaupe, en påvist drept av jerv og åtte med ukjent dødsårsak. Det er ikke påvist jervetap hos Johansen eller andre i Håfjell beitelag siden 26. juni.

Statsforvalteren ga tillatelse til skadefelling av både jerv og gaupe i området i tidsrommet 25. juni til og med 5. juli. Fellingslaget lyktes ikke med å felle hverken jerv eller gaupe. Vi har også gitt tilsagn om akuttmidler til forsinka slipp og ekstraordinært tilsyn av sau i området i beitesesongen, hvor siste ekstraordinære tilsyn ble innvilget den 25. juli.

Selv om omfanget av påviste tap til rovvilt har vært lavt de siste ukene, ønsker Johansen nå å sanke sauen tidligere enn normalt på bakgrunn av stor uro i flokken, manglende lam og at flere sauer trekker ned fra fjellet etter gjentatt gjeting opp på fjellet, dette til tross for det ekstraordinære tilsynet som er iverksatt i beitelaget. Med nåværende tapsomfang vil sanking være det sikreste tiltaket for å forebygge evt. ytterligere tap til jerv eller annet rovvilt i den siste delen av beitesesongen. Erfaringer fra tidligere år med jerv i områder med mye sau på utmarksbeite viser at det kan oppstå betydelige tap seint i beitesesongen.

Tidlig sanking har vist seg å ha god forebyggende effekt ovenfor flere av de store rovdyrartene dersom det oppstår akutte skadesituasjoner. I gjeldende forvaltningsplan for Nordland er det uttalt at tiltaket primært er aktuelt ved tap til jerv eller bjørn. Tidlig sanking er et tiltak med direkte tapsreducerende effekt, jf. FKT-forskrifta § 5 andre ledd bokstav a).

For tiltak hvor nasjonale standarder er utarbeidet, skal standarden følges om ikke annet er bestemt i vedtak om tilskudd, jf. FKT-forskrifta § 5 første ledd. NIBIO har utarbeidet en standard for tidlig nedsanking av sau, [siste versjon nr. 14.05.07](#). Der står det om akutt tidlig nedsanking: «*Innvilgelse av tilskudd til akutt tidlig nedsanking vurderes av vedtaksmyndighet i hvert enkelt tilfelle. Momenter som vil være vesentlig i en slik vurdering er bl.a. påvist skadeomfang i området, det aktuelle områdets skadehistorikk, skadevoldende art(er), andre tiltak aktuelle for iverksetting osv. Ved tidlig nedsanking som akutt tiltak må hele besetningen sankes ned fra utmarksbeite i løpet av kortest mulig tidsrom*».

Med bakgrunn i antallet påviste tap til jerv i beitelaget, tapshistorikk og beitebrukers opplysninger om tapsomfang og dyrenes atferd, vurderer vi at det er riktig å innvilge søknaden om tidlig sanking for å forebygge evt. ytterligere tap i siste del av beitesesongen. Den aktuelle besetningen beiter i områdene Bø-Bøvann-Hekkelstrand nordøst på Håfjellhalvøya. Andre besetninger i utmark på Håfjellhalvøya beiter i områder noe lenger sørøst. Vi anbefaler at situasjonen i disse besetningene følges tett av beitebrukerne og at tidlig sanking også blir iverksatt i disse besetningene dersom tapene til jerv fortsetter.

Beregning av tilskudd ved tidlig nedsanking

Satsene for fôrkompensasjon er på kr. 7,- per dyr per dag, jf. FKT-forskrifta § 10.

Tilsagnet omfatter besetningen til Vidar Johansen på Håfjellhalvøya i Ballangen, Narvik kommune.

Antall dager med fôrtilskudd, perioden fra og med 10. august til og med 15. september = 37 dager.

Antall dyr som maksimalt kan sankes er 723 sau og lam sluppet minus ti kadaverfunn = 713 sau og lam.

Beregning av maksimalt fôrtilskudd blir da:

$$(713 \text{ dyr} \times 37 \text{ dager}) = 26\,381 \text{ dyr-dag}$$

$$26\,381 \text{ dyr-dag} \times 7,- = \text{kr } 184\,667,-.$$

Videre gis det tilskudd til sankehjelp på kr. 20,- per sau og lam som er sanket ned før 1. september. Maksimalt 713 dyr x 20,- = kr 14 260,-.

Vilkår

1. Samtlige dyr i besetningen skal sankes ned fra beiteområdet raskest mulig.
2. Det skal føres nøyaktig oversikt over antall dyr sanket ned per dag og evt. dyr som sendes til slakt før 15. september. Bruk gjerne vedlagt skjema.
3. Tilskuddsmottaker skal levere rapport i elektronisk søknadssenter **senest 1. november 2021**. Dersom rapporteringsfristen ikke blir overholdt, kan tilsagnet bortfalle.

Tilskuddet utbetales etter at rapport er sendt inn. Det eksakte beløpet som skal utbetales tilknyttet førkompensasjon vil bli beregnet ut fra antall dyr som har blitt sanket de ulike datoene.

Oversikten for den enkelte skal altså utføres slik:

Ola Nordmann:

20. august: 50 sau/lam nede,

21. august: 55 sau/lam nede,

22. august: 60 sau/lam nede,

osv.

Vi ber om at det i rapporten også framgår de praktiske erfaringene med tiltaket og evt. andre kommentarer.

Saksopplysninger

Dersom mottaker ikke opptrer i samsvar med skriftlige forutsetninger, forbeholder vi oss retten til å ikke utbetale, eller kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Torfinn Sørensen (e.f.)
Fylkesmiljøvernsjef

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Frank Arntsen

Håfjell beitelag

Marianne Solberg

Mattilsynet, region nord

Narvik kommune

Statens naturoppsyn, Nordland

Fauske kommune
Postboks 93
8201 Fauske

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tillatelse til skadefelling av jerv i deler av Fauske og Sørfold kommuner

Statsforvalteren viser til muntlig søknad fra Johan Rødås den 12. august om tillatelse til skadefelling av jerv på grunn av tap av sau. Vi viser også til telefonsamtale med Fauske kommune v/ Hilde Holtan om situasjonen og engasjering av det interkommunale skadefellingslaget i Fauske og Sørfold kommuner.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir i med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9 tillatelse til skadefelling av én (1) jerv i deler av Fauske og Sørfold kommuner innenfor nærmere angitte vilkår.

Vilkår

1. Fellingstillatelsen gjelder felling av én jerv i tidsrommet fra og med 12. august til og med 23. august.
2. Fellingsområdet er avgrenset til deler av Fauske og Sørfold kommuner:
 - Øst for E6 fra Fauske til Straumen og nord for Nervatnet og Øvervatnet
 - Vest for Kjølvikdalen og sør for Straumvatnet.
3. Fellingsforsøket skal etter beste evne rettes mot skadevoldende individ. Fellingsforsøket skal derfor styres til det aktuelle tapsområdet, der tapene sist har skjedd og der de eventuelt utvikler seg videre.
4. Rapportering:
 - a. Fellingsleder skal gi en kort statusrapport minimum annethvert døgn på SMS til vakttelefon 47829091. Melding skal inneholde kort oppsummering av aktivitet i fellingslaget, informasjon om evt. observasjoner av jerv og evt. funn av nye kadaver. Dersom fellingsforsøket innstilles over flere dager er det ikke nødvendig å sende SMS-rapporter før forsøk evt. starter opp igjen.

- b. Elektronisk sluttrapport skal leveres av fellingsleder senest innen tre uker etter endt fellingsforsøk. Lenke til rapporterings skjema sendes i separat e-post til fellingsleder. Fellingsleder kan delegere rapporteringsansvaret til en annen person på fellingslaget.
 - c. Kommunen skal snarest mulig etter avsluttet fellingsforsøk, og senest innen 01.10.2021, sende inn krav om refusjon av utgifter til Statsforvalteren i Nordland. Dette gjøres i Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter ved bruk av [søknadsskjema for konfliktdempende tiltak](#).
5. Kommunen er ansvarlig for å oppnevne deltakere på fellingslaget. Det skal oppnevnes en fellingsleder. Kun personer som står på lista over deltakere i fellingslaget kan delta på fellingsforsøket, og slik liste skal sendes til Statsforvalteren før fellingsforsøket starter.

Statsforvalteren krever at deltakerne i fellingslaget – jegere og hundeførere – oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, §§ 13 og 14.

Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.

6. Oppnevnte jegere plikter å utøve fellingsforsøket på en human og sikkerhetsforsvarlig måte, jf. viltlovens § 19. Dersom det brukes rifle skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. Forskrift av 22.03.02 om utøvelse av jakt og fangst. Det skal tas hensyn til lysforholdene før det blir løsnet skudd, på lik linje med utøvelse av annen jakt.
7. Felling eller forsøk på felling av rovvilt skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren på telefon 47829091. Den som feller dyr skal kunne fremvise felt dyr for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materialet, og skytter skal kunne påvise fellingsstedet etter anmodning fra Statens naturoppsyn, politiet eller Statsforvalteren.
8. Dersom det løsnes skudd mot rovvilt og dyret forlater plassen, så plikter skytter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Dersom dyret vurderes skadeskutt plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Ved skadeskyting av rovvilt skal skytter uten opphold underrette Statsforvalteren og nærmeste politimyndighet. Statsforvalteren avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Generelt for ettersøk gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
9. Forsøk på felling i medhold av denne tillatelsen krever ikke tillatelse fra grunneier, jf. viltlovens § 35.
10. Rovvilt felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Instruks for ivaretagelse av døde rovdyr kan lastes ned på Rovdatas nettside (www.rovdata.no) under instruks.
11. Statsforvalteren i Nordland kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lovgrunnlag, kvote for betingende fellingstillatelser og regional forvaltningsplan

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9.

I rovviltforskriften § 1 (Formål) heter det:

«Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.»

I rovviltforskriften § 9 heter det blant annet:

«...Ved vurderingen om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark
- b) Skadenes omfang og utvikling
- c) Potensialet for fremtidige skader
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak»

Roviltnemnda i region 7 - Nordland fastsatte i vedtak av 2. juni 2021 en kvote på fire betinga fellingstillatelser for jerv i Nordland. Ved tidspunkt for iverksetting av denne fellingstillatelsen er det ikke felt jerv av kvota.

I den vedtatte forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland er det sagt følgende om skadefelling av jerv:

Pkt. 2.3.5 *I blå sone er skadefelling av jerv aktuelt ved akutte skadesituasjoner. I kalvingsland for rein hvor hovedflokkene kalver skal terskelen for uttak være lavere enn utenfor kalvingsland. Bestandsmålet skal så langt mulig oppnås utenfor kalvingsland i blå sone. Viktige vurderingspunkter for skadefelling av jerv i blå sone er: 1. skadeomfang; 2. skadepotensiale; 3. jervebestanden i området; 4. om bestandsmålet er oppnådd.*

Pkt. 2.3.6 *Utenfor blå sone skal det som hovedregel gis tillatelse til uttak av jerv som forventes å gjøre skade.*

Kunnskapsgrunnlaget og hensynet til jervebestanden

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b) bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Statsforvalteren legger til grunn at vurderingen av dette beror på flere forhold, bl.a. ut fra hvilken grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Region 7 (Nordland) skal ha 10 årlige ynglinger av jerv jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g). Statsforvalteren viser til tilgjengelig kunnskap om jervens bestandssituasjon og utvikling i Norge.

De siste opplysningene om bestandssituasjonen for jerv fremgår i NINA Rapport 1874 Yngleregistreringer av jerv i Norge i 2020, med justeringer i brev fra Rovdata 12.01.2020. De tre siste årene (2018-2020) er det registrert henholdsvis 58, 62 og 63 ynglinger av jerv på landsbasis. Våren 2019 ble det tatt ut 9 ynglinger, slik at «netto» antall ynglinger i 2020 var 54 stk. I Nordland er det påvist (antatt og dokumentert) hhv. 11, 11 og 12 ynglinger de siste tre årene, hvorav ett hiuttak i 2012. Foreløpige tall for 2021 viser seks påviste ynglinger.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen jervebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Det er høy dødelighet blant jervunger det første året, blant annet på grunn av infanticid (ungedrap). Avgangen av voksen jerv skjer hovedsakelig gjennom lisens- og skadefelling, samt påkjørsler. Det avdekkes også enkelte ulovlige fellinger og forsøk på ulovlige fellinger av jerv i Nordland og tilgrensende områder i Sverige, som resulterer i at det er en viss usikkerhet i den samlede belastningen på jervebestanden.

På bakgrunn av kunnskap fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt, NINA Rapport 1874, Rovbase og forvaltningsplanen for rovvilt i region 7, anser Statsforvalteren i Nordland at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er godt nok til å fatte vedtak i saken. Vi anser kravet i nml. § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. En eventuell skadefellingstillatelse vil ikke medføre at målet i nml. § 5 fravikes. Vi anser at vilkåret i naturmangfoldloven § 18 andre ledd om at uttaket ikke truer bestandens overlevelse, er oppfylt. I den sammenheng viser vi også til at evt. jerv felt på skadefelling vil belastes vedtatt lisensfellingskvote for dette området.

«Føre-var prinsippet» i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Statsforvalterens vurdering

Per 12. august er det i inneværende beitesesong påvist to sau drept av jerv i Rødås sin besetning, hvor siste kadaver ble funnet 11. august. Samme dag ble også registrert et dødsvarsel på radiobjella til ytterligere en sau som ikke enda har blitt funnet. Rødås opplyser om at det har vært stor uro i flokkene de siste ukene og han har observert flere manglende lam.

Basert på Rødås sine viltkamerabilder av opptil flere jerv på samme bildet, er det mistanke om en yngling i området som per i dag enda ikke er bekreftet eller avkrefta av Rovdata.

Terskelen for innvilgelse av skadefelling skal differensieres ihht. prinsippet om geografisk differensiering. Videre skal geografisk differensiering bidra til å ivareta hensynene i naturmangfoldloven § 12. Vi vil imidlertid påpeke at de definerte sonene for yngling av jerv er svært små sett i forhold til bestandsmålet og sonene stemmer i liten grad overens med historisk utbredelse for jerv i fylket. Dette gjør at det blir vanskelig å bruke planen som forvaltningsverktøy for

jerv siden det er urealistisk at bestandsmålet kan oppnås innenfor de definerte sonene. Dette skaper ikke nødvendig forutsigbarhet for beitebrukerne, øker konfliktnivået og gjør den praktiske forvaltningen av jerv i Nordland svært utfordrende.

Områdets betydning som beitemark

Det finnes både sau og tamrein som beiter i det området som denne tillatelsen gjelder for, og det aktuelle området er i vedtatt forvaltningsplan avsatt som prioritert beiteområdet for sau, hvor det skal være lav terskel for å tillate skadefelling. Per i dag er det én besetning med om lag 500 sau og lam som beiter i det aktuelle området. Statsforvalteren legger til grunn at området har forholdsvis stor betydning som beitemark, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a.

Skadenes omfang og utvikling og potensialet for framtidige skader

Påvist skadeomfang inneværende beitesesong er begrenset, men erfaringer fra forrige år viser at omfanget av tap av sau til jerv i denne besetninga kan bli betydelig. Funn av ett ferskt tap nå nylig tyder på at skadegjørende jerv oppholder seg i beiteområdet. Med bakgrunn i påviste tap i sommer, erfaringer fra forrige beitesesong og kunnskap om jervebestanden i området, vurderer vi at det vil være potensial for fremtidige skader forårsaket av jerv.

Mulighet for å gjennomføre forebyggende tiltak

Østsiden beitelag som Rødås er medlem i, har mottatt FKT-midler til innkjøp av radiobjeller og beitebruker har selv ført aktivt tilsyn med besetningen i sommer. Dette har likevel ikke ført til forhindret skade på besetning. Statsforvalteren anser at det per nå at det er lite hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, som for eksempel tidlig nedsanking, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d.

Erfaringer fra tidligere beitesesonger viser at det er få forebyggende tiltak som kan forventes å ha god effekt dersom det kommer jerv inn i beiteområdet og forårsaker tap, og tapene kan bli store selv om det prioriteres ressurser til utvida tilsyn for å forsøke å forebygge tap. Tapshistorikken i området viser at det kan bli store tap når det kommer jerv inn i dette beiteområdet. Erfaringsmessig vurderer vi at det er det vanskelig å lykkes med skadefelling av jerv på barmark. Dersom skadesituasjonen utvikler seg og eskalerer mot slutten av beitesesongen, vil vi derfor anbefale at beitebruker planlegger tidlig nedsanking av dyrene. Fram til 15. september kan beitebruker søke Statsforvalteren om FKT-midler til førkompensasjon for tidlig sanking.

Oppsummering

Statsforvalteren anser at kjent skadeomfang foreløpig er begrenset, jf. § 9 annet ledd bokstavene b og c. Det foreligger imidlertid et vesentlig skadepotensial siden det er sluppet et betydelig antall dyr på utmarksbeite og siden beitebruker har funnet ferske spor og kadaver som tyder på at skadevoldende jerv fortsatt befinner seg i området.

Ut fra hensynet til beitedyr, området betydning som beitemark og skadenes omfang og utvikling, anser Statsforvalteren at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at det iverksettes fellingsforsøk på den skadevoldende jerven, og det gis fellingstillatelse på én jerv i dette området.

Konklusjon:

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom jerven fortsatt oppholder seg innenfor dettebeiteområdet, finner Statsforvalteren å kunne tillate skadefelling på en – 1 – jerv innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som

framgår av vilkårene for tillatelsen. Fauske kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Det er vanskelig å lykkes med skadefelling på jerv, og det er viktig at fellingslaget disponerer ressursene til situasjoner hvor det er en reell sjanse for å lykkes. God samhandling med tilsynet i området er viktig, bl.a. slik at fellingsforsøk kan prioriteres til ferske kadaver eller ferske observasjoner av jerv i skadeområdet.

Ved gamle observasjoner, det vil si observasjoner som er eldre enn ett døgn, så bør innsatsen reduseres betydelig for å spare personressurser og ressurser generelt. Hvis det går mer enn ett døgn uten nye skader eller observasjoner bør det vurderes å gå inn i en beredskapsfase og avvente ytterligere fellingsforsøk inntil nye skader/ observasjoner foreligger, gjerne med bruk av viltkamera på eldre kadaver og tråkk hvor man erfarer at rovdyr går. I en slik beredskapsfase vil dyreeiers/beitelagets tilsyn med dyrene være den kritiske suksessfaktoren for å tidlig oppdage nye skader eller tap.

Bruk av hund

For de tilfeller der det vurderes bruk av løs hund under felling, vises det til at unntak fra sikringsreglene i hundeloven kan gis av kommunen, jf. hundeloven § 9e. Fellingslaget er selv ansvarlig for å innhente slik tillatelse hos kommunen. Statsforvalteren viser også til at løs hund i områder med husdyr/rein krever spesiell aktsomhet fra brukeren, for å unngå skade/ jaging av beitedyr. Vi viser i den sammenheng til hundeloven § 3 og 7.

Bruk av løs, på drevet halsende hunder er ikke tillatt, jf. viltlovens § 23.

Økonomiske rammer for fellingstillatelsen

Deltakere på kommunalt skadefellingslag vil motta godtgjøring for fellingsforsøket i samsvar med rovviltforskriften § 9a. Budsjettrammen skal sikre at deltakerne kan få godtgjøring i den perioden det er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan føre til felling av riktig individ. Fellingsleder har fortsatt ansvaret for å avslutte fellingsforsøket når skadefellingsperioden er over eller det ikke lenger er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan lykkes.

Det fastsettes ramme for utbetaling av godtgjøring på **inntil kr 100 000,-**. Maksimal døgnstøtte per jeger er kr 1600,-. For personell som deltar få timer i løpet av et døgn, benyttes timesats 1600 / 7,5 timer = 213,-. I tillegg til døgnstøtte/timesats, skal det beregnes feriepenge og arbeidsgiveravgift som også dekkes innenfor den fastsatte rammen.

Godtgjøring for eventuell beredskapsvakt eller beredskapsmidler faller utenfor godtgjøringsordningen. Likeledes faller godtgjøring for bruk av hund, innkjøp, forsikring og utgifter ved hundehold utenfor ordningen.

Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rovviltforskriften § 15. Registrering som lisensjeger skjer på Jegerregisteret <https://w2.brreg.no/lisensjeger/>.

Videre fastsettes det en ramme på **inntil kr 30 00,-** til dekning av direkte og dokumenterte kostnader utenom godtgjøring, jf. forskriften § 9. Dette gjelder for eksempel kjøreutgifter for bil, snøscooter, båt, nødvendig overnatting etc.

De økonomiske rammene er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i forkant.

Kommunen er regnskapsførende enhet og fører regnskap basert på rapporter/timelister fra fellingsleder. Statsforvalteren yter etter mottatt krav fra kommunen tilskudd til dekning av utbetalt godtgjøring og dekning av direkte utgifter innenfor fastsatte rammer.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan i henhold til forvaltningsloven § 29 påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter underrettingen om vedtaket er kommet frem. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Klagens adressat, form og innhold følger av § 32 i forvaltningsloven.

Med hilsen

Torfinn Sørensen (e.f.)
Fylkesmiljøvern sjef

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Fauske kommune
Foreningen Våre Rovdyr
Duokta reinbeitedistrikt
Johan Rødås
Mattilsynet
Miljødirektoratet
Naturvernforbundet i Nordland
Nordland bonde- og småbrukarlag
Nordland Politidistrikt
Nordland Reindriftssamer
Nordland sau og geit
Roviltnemnda, region 7
Statens naturoppsyn – Nordland
Sørfold kommune
Østsiden beitelag

Grane kommune
Rådhuset
8680 Trofors

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Tillatelse til skadefelling av bjørn - Grane kommune

Statsforvalteren viser til søknad fra Grane kommune den 16. august 2021 om tillatelse til skadefelling av bjørn på grunn av tap av sau. Vi viser også til telefonsamtale med Torgar Eggen i kommunen samme dag.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir i med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9 tillatelse til skadefelling av én (1) bjørn i Grane kommune innenfor nærmere angitte vilkår.

Vilkår

1. Fellingsområdet er avgrenset til hele Grane kommune, men se også vilkår nr. 3.
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av én brunbjørn i tidsrommet fra og med 16. august til og med 25. august.
3. Fellingsforsøket skal etter beste evne rettes mot skadevoldende individ. Fellingsforsøket skal derfor styres til det aktuelle tapsområdet, der tapene sist har skjedd og der de eventuelt utvikler seg videre.
4. Binner med unger som opptrer sammen er unntatt fra fellingstillatelsen. De tiltak som er mulige for å unngå at binner med unger felles, skal være iverksatt.
5. Rapportering:
 - a. Fellingsleder skal gi en kort statusrapport minimum annethvert døgn på SMS til vakttelefon 47829091. Melding skal inneholde kort oppsummering av aktivitet i fellingslaget, informasjon om evt. observasjoner av bjørn og evt. funn av nye kadaver. Dersom fellingsforsøket innstilles over flere dager er det ikke nødvendig å sende SMS-rapporter før forsøk evt. starter opp igjen.
 - b. Elektronisk sluttrapport skal leveres av fellingsleder senest innen tre uker etter endt fellingsforsøk. Lenke til rapporteringsskjema sendes i separat e-post til fellingsleder. Fellingsleder kan delegere rapporteringsansvaret til en annen person på fellingslaget.

- c. Kommunen skal snarest mulig etter avsluttet fellingsforsøk, og senest innen 01.10.2021, sende inn krav om refusjon av utgifter til Statsforvalteren i Nordland. Dette gjøres i Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter ved bruk av [søknadsskjema for konfliktdempende tiltak](#).

6. Kommunen er ansvarlig for å oppnevne deltagere på fellingslaget. Det skal oppnevnes en fellingsleder. Kun personer som står på lista over deltakere i fellingslaget kan delta på fellingsforsøket, og slik liste skal sendes til Statsforvalteren før fellingsforsøket starter.

Statsforvalteren krever at deltakerne i fellingslaget – jegere og hundeførere – oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, §§ 13 og 14.

Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.

7. Oppnevnte jegere plikter å utøve fellingsforsøket på en human og sikkerhetsforsvarlig måte, jf. viltlovens § 19. Ved felling av bjørn skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift av 22.03.02 om utøvelse av jakt og fangst. Det skal tas hensyn til lysforholdene før det blir løsnet skudd, på lik linje med utøvelse av annen jakt. Ved skadefellingsforsøk på bjørn ønsker Statsforvalteren å understreke viktigheten av at fellingsforsøket avsluttes i riktig tid før mørkets frembrudd (min. to timer). Dette for å sikre god nok tid til eventuelle skuddplassundersøkelser eller ettersøk dersom dette blir nødvendig.
8. Felling eller forsøk på felling av rovvilt skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren på dette nummeret 478 29 091. Den som feller dyr skal kunne fremvise felt dyr for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materialet, og skytter skal kunne påvise fellingsstedet etter anmodning fra Statens naturoppsyn, politiet eller Statsforvalteren.
9. Dersom det løsnes skudd mot rovvilt og dyret forlater plassen, så plikter skytter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Dersom dyret vurderes skadeskutt plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Ved skadeskyting av rovvilt skal skytter uten opphold underrette Statsforvalteren og nærmeste politimyndighet. Statsforvalteren avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Generelt for ettersøk gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
10. Forsøk på felling i medhold av denne tillatelsen krever ikke tillatelse fra grunneier, jf. viltlovens § 35.
11. Rowilt delt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Instruks for ivaretagelse av døde rovdyr kan lastes ned på Rovdatas nettside (www.rovdata.no) under instruks.
12. Statsforvalteren i Nordland kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Grunnlaget for avgjørelsen

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9. I brev av 28.05.2021 om *Kvote for betinget skadefelling av gaupe og brunbjørn 2021/2022*, ble region 7 – Nordland tildelt en kvote på én (1) bjørn fra og med 01.06.2021. Det er så langt ikke belastet noen dyr av denne kvoten.

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Region 7 (Nordland) skal ha en årlig yngling av brunbjørn jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g). Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland, jf. § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet.

I den vedtatte forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland er det sagt følgende om skadefelling av bjørn:

- 2.5.1 *Skadefelling i svart sone er i utgangspunktet kun aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Det skal være lavere terskel for felling av hannbjørner enn binner.*
- 2.5.2 *Dersom det på våren oppdages bjørn i kalvingsland for reindriften innenfor svart sone, eller i randsonen til svart sone, skal det i samråd med reinbeitedistriktet iverksettes avbøtende tiltak.*
- 2.5.5 *Utenfor svart sone skal det som hovedregel gis tillatelse til uttak av bjørn som forventes å gjøre skade.*

Nml. § 18 første ledd bokstav b slår fast at uttak av vilt kan tillates for å avverge skade på blant annet husdyr. Statsforvalteren kan iverksette skadefellingsforsøk innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda eller Miljødirektoratet, jf. rovviltforskriften § 9 første ledd. Føringerne i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning.

Rovviltforskriften § 9 andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- a) områdets betydning som beitemark,
- b) skadenes omfang og utvikling,
- c) potensialet for fremtidige skader,
- d) muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Bestandsstatus for bjørn i Nordland

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Statsforvalteren viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om bjørnens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det

vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3. De siste opplysningene om bestandssituasjonen for brunbjørn fremgår i rapporten «Populasjonsovervåking av brunbjørn – DNA-analyse av prøver innsamlet i Norge i 2020».

Antall ungekull som fødes hvert år estimeres med bruk av en modell som baserer seg på innsamlet DNA materiale fra hunnbjørner. Det nasjonale fastsatte bestandsmålet for brunbjørn ligger på 13 årlige kull. I 2020 ble det nasjonal estimert 8,5 ynglinger, som vil si at vi befinner oss under det nasjonale fastsatte bestandsmålet. For region 7 – Nordland er dette bestandsmålet satt til én årlig yngling hvert år og basert på innsamlet DNA fra bjørn estimerte Rovdata at det ikke var yngling i 2020. Dette vil si at også regionen befinner seg under det fastsatte bestandsmålet.

I 2020 ble det registrert tre hannbjørner i Nordland basert på DNA-analyser av hår og ekskrementer, hvorav alle prøvene ble funnet på indre Helgeland, mellom Båfjelldalen i Grane og Susendalen i Hattfjelldal. Av de 12 DNA-prøvene som viste seg å være bjørn, var to av dem ikke mulig å identifisere individ, så det er ikke mulig å si sikkert om disse prøvene var fra de tre registrerte individene, eller om det var noen andre bjørner. Så langt i 2021 er det ved DNA-analyse påvist to hannbjørner på Helgeland; en i Grane og en i Bindal. Det er også sendt inn flere prøver som foreløpig ikke er analysert.

Det er satt av to forvaltningsområder for bjørn i Nordland: område 1: indre dele av Nordland mellom Rana og Saltdal (mellom Kallvatnet i Rana kommune og Junkerdalen i Saltdal kommune) og område 2: Indre deler av Nordland mellom Sulis i Fauske kommune og Bjørnfjell i Narvik kommune.

Avgangen av voksen brunbjørn skjer i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling. Når det gjelder effekten av dette sammenholdt med andre påvirkninger, foreligger det betydelig kunnskap om den samlede belastningen brunbjørnebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Brunbjørnebestanden er ikke begrenset av tilgjengelig areal. Det er ikke registrert sykdom på brunbjørn i Norge. Det er kjent at ungedødelighet hos brunbjørn er høy, blant annet på grunn av infanticid (ungedrap). Det forekommer også sporadiske påkjørsler. Det foreligger altså få andre store trusselfaktorer for arten. De siste tre årene er det i Nordland felt en bjørn på skadefelling, i Evenes i 2019. Det er imidlertid også felt flere bjørn på skadefelling og lisensfelling i fjellområdene i Sverige, forholdsvis nær grensa til Nordland i Salten og på Helgeland de siste tre årene.

«Føre-varprinsippet» i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Fylkesmannens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Statsforvalterens vurdering

Grane kommune søker om tillatelse til skadefelling av bjørn etter funn av ferskt kadaver påvist drept av bjørn i Svenningskardet. Så langt i sommer er det på Helgeland registrert 14 påviste tap av sau til bjørn. Ni av disse i Grane kommune, tre i Hattfjelldal og to i Vefsn. Etter vedtak fra Statsforvalteren ble det gjennomført forsøk på skadefelling i Grane kommune i perioden 24. juli til 3 august, uten at det ble felt bjørn.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Vurderingen av dette beror på flere forhold, bl.a. ut fra hvilken grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for. Miljødirektoratets fastsatte i vedtak av 28. mai 2021 en kvote på én betinga fellingstillatelse for bjørn innenfor rovviltregion 7. Bestanden av brunbjørn ligger under det fastsatte bestandsmålet for Norge og i Nordland er vi under det regionale måltallet som er satt for regionen. Det er få tegn til at målene for Nordland vil kunne oppnås innen overskuelig

framtid. Dette er absolutt utfordrende med tanke på bruken av skadefelling på generelt grunnlag. Det er registrert få bjørner i Nordland de siste årene, og uttak av bjørn er uheldig med tanke på å oppnå bestandsmålet i regionen. I tillegg til skadefelling i Nordland, spiller økt avskyting på svensk side en avgjørende betydning for bestandsutviklingen.

Det aktuelle området er i vedtatt forvaltningsplan avsatt som prioritert beiteområde for sau, hvor det skal være en lav terskel for å tillate skadefelling. Geografisk differensiering skal bidra til å ivareta hensynene i naturmangfoldloven § 12. De siste årene er det kun påvist enkelte hannbjørner i fylket. Vi er dermed avhengig av at bjørnebestanden i fylket vokser betydelig dersom bestandsmålet skal nås. De vedtatte bjørneområdene sammenfaller ikke med områder som biologisk sett ligger til rette for bjørn, og det er derfor svært liten sannsynlighet for at bestandsmålet vil kunne oppnås innenfor bjørneområdene. De prioriterte bjørneområdene har dermed ingen funksjonell betydning for å ivareta forvaltningsmålet for regionen, og de gir lite spillerom for en differensiert forvaltning av bjørn. Dette skaper ikke nødvendig forutsigbarhet for beitebrukerne, øker konfliktnivået og gjør den praktiske forvaltningen av bjørn i Nordland svært utfordrende.

Bjørnen som forårsaker skadene er mest sannsynlig en hannbjørn. Dette vurdert ut ifra DNA-analyser og kjent utvandringsskapitet hos binner. Felling av en hannbjørn vil i mindre grad enn felling av en hunnbjørn påvirke Stortingets målsetting om én årlig yngling av bjørn i Nordland. Samtidig vil en generell praksis med lav terskel for felling av hannbjørner redusere muligheten for å for å oppnå bestandsmålet.

Det slippes årlig om lag 2000-2500 sau og lam på utmarksbeite i Grane kommune. Det er to besetninger med sau i området hvor det nå er påvist en fersk skade. Videre er det kort avstand til flere besetninger på andre siden av Svenningdalselva. Statsforvalteren legger til grunn at området har stor betydning som beitemark, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a.

Kjent skadeomfang på Helgeland så langt i sommer er spredt over flere områder, og relativt begrenset i de enkelte områdene. I Svenningdalen er det påvist fire tap til bjørn innenfor et forholdsvis lite område, to på vestsida av elva og to på østsida. Ett kadaver ble funnet 15. august og vurdert som helt ferskt. Videre ble det den 6. august funnet et lam påvist drept av bjørn øst for elva, og så det ble vurdert som ferskt. De to andre kadavrene ble funnet 22. og 28. juli. Ut fra funn av ett ferskt kadaver nå, tapshistorikk tidligere i sommer og omfanget av beitedyr i området, vurderer vi at skadepotensialet er betydelig, jf. § 9 annet ledd bokstavene b og c.

Det framgår av rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d at det blant annet skal tas særlig hensyn til muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak. Sauenæringa i området har mottatt FKT-midler til ekstraordinært tilsyn, men erfaringsmessig er det vanskelig å i tilstrekkelig grad forebygge videre tap dersom bjørnen fortsetter å oppholde seg i områder med mye sau. Jo lenger ut mot slutten av beitesesongen man kommer, jo mer aktuelt vil det være å sanke sauene som et tapsforebyggende tiltak. Dersom tapssituasjonen vedvarer og man ikke lykkes med skadefelling, anbefaler vi sterkt at berørte beitebrukere forbereder tidlig nedsanking som et tapsforebyggende tiltak. Fram til 15. september vil vi etter søknad kunne gi tilskudd til tidlig sanking (sankehjelp og fôrkompensasjon).

Skadefelling er et viktig virkemiddel for å stanse og forebygge skader på husdyr. Statsforvalteren har vurdert skadeomfanget og skadepotensialet som forholdsvis stort. Vilkår om at fellingsforsøket skal styres til det aktuelle tapsområdet, der tapene sist har skjedd og der de eventuelt utvikler seg videre,

gjør at forsøket med stor sannsynlighet rettes mot riktig skadegjørende individ. Vi vurderer at iverksettelsen av skadefelling innenfor angitt kvote, og i nærmere avgrenset geografiske område og tidsrom, ikke vil sette brunbjørnebestandens overlevelse i fare. Evt. uttak av det som sannsynligvis er hannbjørn i Grane kommune vil ikke i seg selv medføre at forvaltningsmålet, jf. nml. § 5, for arten ikke oppnås. Måloppnåelsen kan i en viss grad bli vanskeligere eller forsinket. Statsforvalteren har i denne sammenheng vektlagt at det sannsynligvis ikke vil være snakk om felling av binne. Det er satt som vilkår at binner med unger som opptrer sammen er unntatt fra fellingstillatelsen.

Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadenes omfang og utvikling, anser Statsforvalteren at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at det iverksettes fellingsforsøk på den skadevoldende bjørnen, og det gis fellingstillatelse på én brunbjørn i dette området. I vurderingen av om det finnes andre tilfredsstillende løsninger har Statsforvalteren også lagt vekt på hensynet til næringsutøvelse i saken, jf. nml. § 14.

Konklusjon

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom bjørnen fortsatt oppholder seg innenfor dette, eller tilgrensende beiteområder, finner Statsforvalteren det riktig å kunne tillate skadefelling på en - 1 - brunbjørn innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Grane kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Bruk av hund

Vi anbefaler at det brukes hundeevipasje som er trent på skadefelling av bjørn. For de tilfeller der det vurderes bruk av løs hund under felling, vises det til at unntak fra sikringsreglene i hundeloven kan gis av kommunen, jf. hundeloven § 9e. Fellingslaget er selv ansvarlig for å innhente slik tillatelse hos kommunen. Statsforvalteren viser også til at løs hund i områder med husdyr/rein krever spesiell aktsomhet fra brukeren, for å unngå skade/ jaging av beitedyr. Vi viser i den sammenheng til hundeloven § 3 og 7.

Bruk av løs, på drevet halsende hunder er ikke tillatt, jf. viltlovens § 23.

Økonomiske rammer for fellingstillatelsen

Deltakere på kommunalt skadefellingslag vil motta godtgjøring for fellingsforsøket i samsvar med rowiltforskriften § 9a. Budsjetttrammen skal sikre at deltakerne kan få godtgjøring i den perioden det er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan føre til felling av riktig individ. Fellingsleder har fortsatt ansvaret for å avslutte fellingsforsøket når skadefellingsperioden er over eller det ikke lenger er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan lykkes.

Det fastsettes ramme for utbetaling av godtgjøring på **inntil kr 100 000,-**. Maksimal døgnsettsats per jeger er kr 1600,-. For personell som deltar få timer i løpet av et døgn, benyttes timesats 1600 / 7,5 timer = 213,-. I tillegg til døgnsettsats/timesats, skal det beregnes feriepenger og arbeidsgiveravgift som også dekkes innenfor den fastsatte rammen.

Godtgjøring for eventuell beredskapsvakt eller beredskapsmidler faller utenfor godtgjøringsordningen. Likeledes faller godtgjøring for bruk av hund, innkjøp, forsikring og utgifter ved hundehold utenfor ordningen.

Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rovviltforskriften § 15. Registrering som lisensjeger skjer på Jegerregisteret <https://w2.brreg.no/lisensjeger/>.

Videre fastsettes det en ramme på **inntil kr 30 000,-** til dekning av direkte og dokumenterte kostnader utenom godtgjøring, jf. forskriften § 9. Dette gjelder for eksempel kjøreutgifter for bil, snøscooter, båt, nødvendig overnatting etc.

De økonomiske rammene er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Fylkesmannen og avtale dette i forkant.

Kommunen er regnskapsførende enhet og fører regnskap basert på rapporter/timelister fra fellingsleder. Fylkesmannen yter etter mottatt krav fra kommunen tilskudd til dekning av utbetalt godtgjøring og dekning av direkte utgifter innenfor fastsatte rammer.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan i henhold til forvaltningsloven § 29 påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter underrettingen om vedtaket er kommet frem. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland,

Klagens adressat, form og innhold følger av § 32 i forvaltningsloven.

Med hilsen

Torfinn Sørensen (e.f.)
fylkesmiljøvernssjef

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Grane Sau og Geit
Mattilsynet
Miljødirektoratet
Statens naturoppsyn

BAKKEHAUG BENGT

8540 BALLANGEN

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2021 - Bengt Bakkehaug - Narvik

Statsforvalteren viser til søknad om tilskudd til akutt tidlig nedsanking av sau på grunn av jerv- og gaupeaktivitet innsendt den 16. august 2021 av Bengt Bakkehaug. Vi viser også til samtale med Bakkehaug samme dag angående tilleggsinformasjon om innsendt søknad.

Vedtak

Statsforvalteren innvilger delvis Bengt Bakkehaugs søknad og han gis tilsagn om inntil kr 18 228,- til førkompensasjon i forbindelse med tidlig nedsanking av sau fra og med 16. august til og med 15. september 2021, jf. beregningene i dette brevet.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT-forskrifta). Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Rovviltnemnda i Nordland har satt av midler til tiltak i akutte situasjoner. Dette er midler som Statsforvalteren kan tildele blant annet til tidlig nedsanking av sau, førkompensasjon og sankehjelp. Formålet er å forebygge videre tap til rovvilt i akutte situasjoner.

Bakkehaug har sin besetning på Håfjellhalvøya og er med i Håfjell sankelag. I følge Rovbase er det per 16. august registrert 26 kadaver av sau på Håfjellhalvøya inneværende beitesesong. Tolv kadaver er påvist drept av gaupe, tre er påvist drept av jerv og 11 kadaver var det ikke mulig å fastslå dødsårsak på. Det er ikke påvist tap av jerv i Håfjell sankelag siden 26. juni og siste påviste tap til gaupe var 7. august.

Bakkehaug sin besetning beiter ved Hekkelstrand/Bøstrand nordøst på Håfjellhalvøya. Det er ikke påvist tap i Bakkehaugs besetning, men han valgte likevel å starte nedsanking i perioden 12-16. august på grunn av tap i området, samt at en besetning i samme beiteområdet startet med tidlig nedsanking.

En besetning i Håfjell sankelag som deler store deler av beiteområdet med Bakkehaug har tidligere i beitesesongen fått tilsagn om midler til tidlig nedsanking. Erfaringer fra tidligere år med aktivitet og tap til jerv i dette området viser at det kan oppstå betydelige tap seint i beitesesongen. Tidlig nedsanking er et inngripende, men effektivt tiltak for å forebygge tap til rovvilt i siste del av beitesesongen siden det fysisk skiller beitedyr og rovvilt, og er derfor et tiltak med direkte tapsreduserende effekt. I gjeldende forvaltningsplan for rovvilt i Nordland er det uttalt at tiltaket primært er aktuelt ved tap til jerv eller bjørn.

Med bakgrunn i antallet påviste tap til jerv og gaupe i nærliggende områder, stor urolighet blant sauene i beiteområdet, samt tidligere erfaringer med tap til jerv på Håfjellhalvøya, vurderer vi at det er riktig å innvilge søknaden om tidlig sanking for å forebygge ytterligere tap i siste del av beitesesongen.

Store deler av besetningen ble sanket ned fra utmark i perioden 12-16. august ved Hekkelstrand og Bøstrand, og Bakkehaug søker derfor om tilskudd fra og med 12. august. Vi vurderer imidlertid at det ikke er riktig å gi tilsagn om førkompensasjon for dyr som er sanket ned før søknad til oss ble sendt inn. Vi viser til at det er et grunnleggende prinsipp i tilskuddordningen at forebyggende tiltak skal avtales på forhånd, før de iverksettes. Av samme grunn vurderer vi at det ikke er grunnlag for å gi tilskudd til sankehjelp, da mesteparten av sauene allerede var sanket inn før søknaden ble sendt inn.

Beregning av tilskudd til tidlig nedsanking

Tilsagnet omfatter besetningen til Bengt Bakkehaug på Håfjellhalvøya i Ballangen, Narvik kommune. I søknaden er det oppgitt at 84 dyr skal sankes.

Satsen for førkompensasjon er kr 7,- per dyr per dag, jf. FKT-forskrifta § 10.

Antall dager med førtilskudd, perioden fra og med 16. august til og med 15. september: 31 dager.

Beregning av maksimalt førtilskudd blir da:

$84 \text{ dyr} \times \text{kr } 7,- \times 31 \text{ dager} = 18\,228,-$

Vilkår

1. Samtlige dyr i besetningen skal sankes ned fra beiteområdet raskest mulig.
2. Det skal føres en nøyaktig oversikt over antall dyr sanket ned per dag og evt. dyr som sendes til slakt før den 15. september. Bruk gjerne vedlagt skjema.
3. Tilskuddsmottaker skal levere rapport i elektronisk søknadssenter **senest 1. november 2021**. Dersom rapporteringsfristen ikke blir overholdt kan tilsagnet bortfalle.

Tilskudd utbetales etter at rapporten er innsendt. Det eksakte beløpet som skal utbetales tilknyttet førkompensasjon vil bli beregnet ut fra antall dyr som har blitt sanket de ulike datoene.

Oversikten for den enkelte skal altså føres slik:

Ola Nordmann:

20. august: 50 sau/lam nede,

21. august: 30 sau/lam nede,

22. august: 25 sau/lam nede,

osv.

Dersom dyr er sendt til slakt før 15. september, skal det føres dato for dette og antall dyr.

Vi ber om at det i rapporten også framgår de praktiske erfaringene med tiltaket og evt. andre kommentarer.

Saksopplysninger

Dersom mottaker ikke opptrer i samsvar med skriftlige forutsetninger, forbeholder vi oss retten til å ikke utbetale, eller kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klage skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Torfinn Sørensen (e.f.)
Fylkesmiljøvern sjef

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 skjema tidlig nedsanking

Kopi per epost:

Håfjell Sankelag
Mattilsynet, region Nord
Narvik kommune
Statens naturoppsyn, Nordland

ARNTSEN FRANK
Bjerke, 8540 Ballangen, Storkroken-E6 171
8540 BALLANGEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2021 - Frank og Grete Arntsen - Narvik

Statsforvalteren viser til telefonsamtale med Grete Arntsen den 17. august, samt søknad innsendt samme dag om tilskudd til akutt tidlig nedsanking av sau på grunn gaupe- og jerveaktivitet og tap i beiteområdet.

Vedtak

Statsforvalteren innvilger delvis Frank Arntsens søknad og gir tilsagn om inntil kr 176 400,- til kompensasjon for tidlig nedsanking av sau fra og med 17. august til og med 15. september 2021, jf. beregningene i dette brevet. Videre gis det tilsagn om inntil kr 16 800,- til sankehjelp for sau sanket før 1. september 2021.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT-forskrifta). Vi legger også vekt på føringer i gjeldene forvaltningsplan for rovvilt.

Roviltnemnda i Nordland har satt av midler til tiltak i akutte situasjoner. Dette er midler som Statsforvalteren kan tildele blant annet til kompensasjon for tidlig nedsanking av sau. Formålet er å forebygge videre tap til rovvilt i akutte situasjoner.

Arntsen har sin besetning på Håfjellhalvøya og er med i Håfjell sankelag. De melder om stor aktivitet av gaupe og jerv i beiteområdet som gjør at sauene trekker ned fra fjellet og ikke vil oppholde seg i utmark. Sauen blir gjetet opp på fjellet, men trekker fort ned igjen fra fjellet. Arntsen har den siste tiden opptil flere ganger opplevd at turgåere i beiteområdet har tatt kontakt og gitt beskjed om at sauene virker svært redde.

I følge Rovbase er det per 18. august registrert 26 kadaver av sau på Håfjellhalvøya i sommer. Tolv er påvist drept av gaupe, tre er påvist drept av jerv og 11 kadaver har det ikke vært mulig å fastslå dødsårsak på. Av disse er Arntsen registrert som eier av åtte kadaver, hvor fem er påvist drept av

gaupe og tre har ukjent dødsårsak. Det er ikke påvist jervetap på Håfjellhalvøya siden 24. juni, og siste påviste gaupetap var registrert den 7. august.

Statsforvalteren ga tillatelse til skadefelling av både jerv og gaupe i området i tidsrommet 25. juni til og med 5. juli. Fellingslaget lyktes ikke med å felle hverken jerv eller gaupe. Vi har også gitt tilsagn om akuttmidler til forsinka slipp, ekstraordinært tilsyn, hvor seneste ble iverksatt fra 7. august, og til akutt tidlig nedsanking av sau til to andre besetninger i beitelaget.

Selv om omfanget av påviste tap til rovvilt har vært lavt de siste ukene, ønsker Arntsen å sanke sauen tidligere enn normalt på grunn av stor uro i flokken, samt relativt nye påviste tap til gaupe, dette til tross for det ekstraordinære tilsynet som er iverksatt av beitelaget. Med nåværende tapsomfang vil sanking være det sikreste tiltaket for å forebygge evt. ytterligere tap til jerv og annet rovvilt i den siste delen av beitesesongen. Erfaring fra tidligere år med jerv i områder med mye sau på utmarksbeite viser at det kan oppstå betydelig tap seint i beitesesongen.

Tidlig sanking har vist seg å ha god forebyggende effekt ovenfor flere av de store rovdyrartene dersom det oppstår akutte skadesituasjoner. I gjeldende forvaltningsplan for Nordland er det uttalt at tiltaket primært er aktuelt ved tap til jerv eller bjørn. Tidlig sanking er et tiltak med direkte tapsreducerende effekt, jf. FKT-forskrifta § 5 andre ledd bokstav a).

For tiltak hvor nasjonale standarder er utarbeidet, skal standarden følges om ikke annet er bestemt i vedtak om tilskudd, jf. FKT-forskrifta § 5 andre ledd. NIBIO har utarbeidet en standard for tidlig nedsanking av sau, [siste versjon nr. 14.05.07](#). Der står det om akutt tidlig nedsanking: «*Innvilgelse av tilskudd til akutt tidlig nedsanking vurderes av vedtaksmyndighet i hvert enkelt tilfelle. Momenter som vil være vesentlig i en slik vurdering er bl.a. påvist skadeomfang i området, det aktuelle områdets skadehistorikk, skadevoldende art(er), andre tiltak aktuelle for iverksetting osv. Ved tidlig nedsanking som akutt tiltak må hele besetningen sankes ned fra utmarksbeite i løpet av kortest mulig tidsrom*».

Med bakgrunn i antallet påviste tap til rovvilt i beitelaget, tapshistorikk med betydelige jervetap forrige beitesesing, kunnskap om jervebestanden i området og beitebrukers opplysninger om tapsomfang og dyrenes atferd, vurderer vi at det er riktig å innvilge søknad om tidlig sanking for å forebygge evt. ytterligere tap i siste del av beitesesongen. Vi vurderer imidlertid at det ikke er riktig å gi kompensasjon for tidlig nedsanking av 90 sau/lam som opprinnelig befinner seg på inngjerda utmark. Den aktuelle besetningen beiter ved Håfjellet, sørøst på Håfjellhalvøya. Vi anbefaler at situasjonen i besetningene som er igjen i beiteområdet følges tett av beitebrukerne og at tidlig sanking også kan bli iverksatt i disse besetningene dersom tapene til spesielt jerv fortsetter.

Beregning av tilskudd til tidlig nedsanking

Den standardiserte satsen for tidlig nedsanking av sau er på kr 7,- per dyr per dag, jf. FKT-forskrifta § 10.

Tilsagnet omfatter besetningen til Frank og Grete Arntsen på Håfjellhalvøya i Ballangen, Narvik kommune.

Antall dager med tilskudd, perioden fra og med 17. august til og med 15. september: 30 dager.

Antall dyr som maksimalt kan sankes er 848 sau og lam sluppet utmark, minus åtte kadaver: 840 sau og lam.

Beregning av maksimalt tilskudd blir da:

$(840 \text{ dyr} \times 30 \text{ dager}) = 25\,200 \text{ dyr-dag}$

$(25\,200 \text{ dyr-dag} \times 7,-) = 176\,400,-$

Videre gis det tilskudd til sankehjelp på kr 20,- per sau og lam som er sanket før 1. september 2021.

Maksimalt $840 \text{ dyr} \times 20,- = 16\,800,-$

Vilkår

1. Samtlige dyr i besetningen skal sankes ned fra beiteområdet raskest mulig.
2. Det skal føres nøyaktig oversikt over antall dyr sanket ned per dag og evt. dyr som sendes til slakt før 15. september. Bruk gjerne vedlagt skjema.
3. Tilskuddsmottaker skal levere rapport i elektronisk søknadscenter **senest 1. november 2021**. Dersom rapporteringsfristen ikke blir overholdt, kan tilsagnet bortfalle.

Tilskuddet utbetales etter at rapporten er sendt inn. Det eksakte beløpet som skal utbetales tilknyttet tilskuddet vil bli beregnet ut fra antall dyr som har blitt sanket de ulike datoene.

Oversikten for den enkelte skal altså føres slik:

Ola Nordmann:

20. august: 50 sau/lam nede,

21. august: 55 sau/lam nede,

22. august: 60 sau/lam nede,

ovs.

Vi ber om at det i rapporten også framgår de praktiske erfaringene med tiltaket og evt. andre kommentarer.

Saksopplysninger

Dersom mottaker ikke opptre i samsvar med skriftlige forutsetninger, forbeholder vi oss retten til å ikke utbetale, eller kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt.

Klage

Dette vedtaket kan påklages inne tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Torfinn Sørensen (e.f.)
Fylkesmiljøvernsjef

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg: Skjema for tidlig nedsanking

Kopi per epost:

Håfjell sankelag

Mattilsynet, region Nord

Narvik kommune

Statens naturoppsyn, Nordland

Fauske kommune
Postboks 93
8201 Fauske

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Forlengelse av skadefellingstillatelse på jerv - Fauske og Sørfold kommuner

Fauske kommune fikk den 12. august 2021 tillatelse til skadefelling av jerv i beiteområdene til Johan Rødås i deler av Fauske og Sørfold kommuner. Tillatelsen gjaldt i tidsrommet fra og med 12. august til og med 23. august. Etter funn nye kadaver den siste tiden har Rødås per telefon søkt om forlengelse av fellingstillatelsen.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir i med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9 tillatelse til skadefelling av én (1) jerv i deler av Fauske og Sørfold kommuner i tidsrommet fra og med 24. august til og med 1. september innenfor nærmere angitte vilkår.

Vilkår

1. Fellingstillatelsen gjelder felling av én jerv i tidsrommet fra og med 24. august til og med 1. september.
2. Fellingsområdet er avgrenset til deler av Fauske og Sørfold kommuner:
 - Øst for E6 fra Fauske til Straumen og nord for Nervatnet og Øvervatnet
 - Vest for Kjølvdalen og sør for Straumvatnet.
3. Fellingsforsøket skal etter beste evne rettes mot skadevoldende individ. Fellingsforsøket skal derfor styres til det aktuelle tapsområdet, der tapene sist har skjedd og der de eventuelt utvikler seg videre.
4. Rapportering:
 - a. Fellingsleder skal gi en kort statusrapport minimum annethvert døgn på SMS til vakttelefon 47829091. Melding skal inneholde kort oppsummering av aktivitet i fellingslaget, informasjon om evt. observasjoner av jerv og evt. funn av nye kadaver. Dersom fellingsforsøket innstilles over flere dager er det ikke nødvendig å sende SMS-rapporter før forsøk evt. starter opp igjen.

- b. Elektronisk sluttrapport skal leveres av fellingsleder senest innen tre uker etter endt fellingsforsøk. Lenke til rapporterings skjema sendes i separat e-post til fellingsleder. Fellingsleder kan delegere rapporteringsansvaret til en annen person på fellingslaget.
- c. Kommunen skal snarest mulig etter avsluttet fellingsforsøk, og senest innen 01.10.2021, sende inn krav om refusjon av utgifter til Statsforvalteren i Nordland. Dette gjøres i Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter ved bruk av [søknadsskjema for konfliktdempende tiltak](#).

5. Kommunen er ansvarlig for å oppnevne deltakere på fellingslaget. Det skal oppnevnes en fellingsleder. Kun personer som står på lista over deltakere i fellingslaget kan delta på fellingsforsøket, og slik liste skal sendes til Statsforvalteren før fellingsforsøket starter.

Statsforvalteren krever at deltakerne i fellingslaget – jegere og hundeførere – oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, §§ 13 og 14.

Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.

6. Oppnevnte jegere plikter å utøve fellingsforsøket på en human og sikkerhetsforsvarlig måte, jf. viltlovens § 19. Dersom det brukes rifle skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. Forskrift av 22.03.02 om utøvelse av jakt og fangst. Det skal tas hensyn til lysforholdene før det blir løsnet skudd, på lik linje med utøvelse av annen jakt.
7. Felling eller forsøk på felling av rovvilt skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren på telefon 47829091. Den som feller dyr skal kunne fremvise felt dyr for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materialet, og skytter skal kunne påvise fellingsstedet etter anmodning fra Statens naturoppsyn, politiet eller Statsforvalteren.
8. Dersom det løsnes skudd mot rovvilt og dyret forlater plassen, så plikter skytter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Dersom dyret vurderes skadeskutt plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Ved skadeskyting av rovvilt skal skytter uten opphold underrette Statsforvalteren og nærmeste politimyndighet. Statsforvalteren avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Generelt for ettersøk gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
9. Forsøk på felling i medhold av denne tillatelsen krever ikke tillatelse fra grunneier, jf. viltlovens § 35.
10. Rovvilt felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Instruks for ivaretagelse av døde rovdyr kan lastes ned på Rovdatas nettside (www.rovdata.no) under instruks.
11. Statsforvalteren i Nordland kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lovgrunnlag, kvote for betingende fellingstillatelser og regional forvaltningsplan

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9.

I rovviltforskriften § 1 (Formål) heter det:

«Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.»

I rovviltforskriften § 9 heter det blant annet:

«...Ved vurderingen om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark
- b) Skadenes omfang og utvikling
- c) Potensialet for fremtidige skader
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak»

Roviltnemnda i region 7 - Nordland fastsatte i vedtak av 2. juni 2021 en kvote på fire betinga fellingstillatelser for jerv i Nordland. Ved tidspunkt for iverksetting av denne fellingstillatelsen er det ikke felt jerv av kvota.

I den vedtatte forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland er det sagt følgende om skadefelling av jerv:

Pkt. 2.3.5 *I blå sone er skadefelling av jerv aktuelt ved akutte skadesituasjoner. I kalvingsland for rein hvor hovedflokkene kalver skal terskelen for uttak være lavere enn utenfor kalvingsland. Bestandsmålet skal så langt mulig oppnås utenfor kalvingsland i blå sone. Viktige vurderingspunkter for skadefelling av jerv i blå sone er: 1. skadeomfang; 2. skadepotensiale; 3. jervebestanden i området; 4. om bestandsmålet er oppnådd.*

Pkt. 2.3.6 *Utenfor blå sone skal det som hovedregel gis tillatelse til uttak av jerv som forventes å gjøre skade.*

Kunnskapsgrunnlaget og hensynet til jervebestanden

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b) bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Statsforvalteren legger til grunn at vurderingen av dette beror på flere forhold, bl.a. ut fra hvilken grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Region 7 (Nordland) skal ha 10 årlige ynglinger av jerv jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g). Statsforvalteren viser til tilgjengelig kunnskap om jervens bestandssituasjon og utvikling i Norge.

De siste opplysningene om bestandssituasjonen for jerv fremgår i NINA Rapport 1874 Yngleregistreringer av jerv i Norge i 2020, med justeringer i brev fra Rovdata 12.01.2020. De tre siste årene (2018-2020) er det registrert henholdsvis 58, 62 og 63 ynglinger av jerv på landsbasis. Våren 2019 ble det tatt ut 9 ynglinger, slik at «netto» antall ynglinger i 2020 var 54 stk. I Nordland er det påvist (antatt og dokumentert) hhv. 11, 11 og 12 ynglinger de siste tre årene, hvorav ett hiuttak i 2020.

Foreløpige tall for 2021 viser sju påviste ynglinger. I tillegg er det, basert på Rødås sine viltkamerabilder av opptil flere jerv på samme bildet, mistanke om en yngling i området som per i dag ikke er bekreftet eller avkreftet av Rovdata.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen jervebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Det er høy dødelighet blant jervunger det første året, blant annet på grunn av infanticid (ungedrap). Avgangen av voksen jerv skjer hovedsakelig gjennom lisens- og skadefelling, samt påkjørsler. Det avdekkes også enkelte ulovlige fellinger og forsøk på ulovlige fellinger av jerv i Nordland og tilgrensende områder i Sverige, som resulterer i at det er en viss usikkerhet i den samlede belastningen på jervebestanden.

På bakgrunn av kunnskap fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt, NINA Rapport 1874, Rovbase og forvaltningsplanen for rovvilt i region 7, anser Statsforvalteren i Nordland at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er godt nok til å fatte vedtak i saken. Vi anser kravet i nml. § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. En eventuell skadefellingstillatelse vil ikke medføre at målet i nml. § 5 fravikes. Vi anser at vilkåret i naturmangfoldloven § 18 andre ledd om at uttaket ikke truer bestandens overlevelse, er oppfylt. I den sammenheng viser vi også til at evt. jerv felt på skadefelling vil belastes vedtatt lisensfellingkvote for dette området.

«Føre-var prinsippet» i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Statsforvalterens vurdering

Per 23. august er det i inneværende beitesesong påvist ti sau drept av jerv i Rødås sin besetning, hvor fem ble funnet 21. og 22. august. Rødås opplyser om at stor uro i flokkene de siste ukene og han har observert flere manglende lam. Det er gjennomført forsøk på skadefelling i området i perioden 12. august til 23. august, uten resultat.

Terskelen for innvilgelse av skadefelling skal differensieres ihht. prinsippet om geografisk differensiering. Videre skal geografisk differensiering bidra til å ivareta hensynene i naturmangfoldloven § 12. Vi vil imidlertid påpeke at de definerte sonene for yngling av jerv er svært små sett i forhold til bestandsmålet og sonene stemmer i liten grad overens med historisk utbredelse for jerv i fylket. Dette gjør at det blir vanskelig å bruke planen som forvaltningsverktøy for jerv siden det er urealistisk at bestandsmålet kan oppnås innenfor de definerte sonene. Dette skaper ikke nødvendig forutsigbarhet for beitebrukerne, øker konfliktnivået og gjør den praktiske forvaltningen av jerv i Nordland svært utfordrende.

Områdets betydning som beitemark

Det finnes både sau og tamrein som beiter i det området som denne tillatelsen gjelder for, og det aktuelle området er i vedtatt forvaltningsplan avsatt som prioritert beiteområde for sau, hvor det skal være lav terskel for å tillate skadefelling. Per i dag er det én besetning med om lag 500 sau og lam som beiter i det aktuelle området. Statsforvalteren legger til grunn at området har forholdsvis stor betydning som beitemark, jf. rovwiltforskriften § 9 annet ledd bokstav a.

Skadenes omfang og utvikling og potensialet for framtidige skader

Med tapsutviklingen de siste dagene vurderer vi at tapsomfanget er betydelig og må anses som en akutt tapssituasjon. Funn av ferske tap tyder på at skadegjørende jerv oppholder seg i beiteområdet. Med bakgrunn i påviste tap i sommer, erfaringer fra forrige beitesesong og kunnskap om jervebestanden i området, vurderer vi at det vil være potensial for framtidige skader forårsaket av jerv.

Mulighet for å gjennomføre forebyggende tiltak

Østsiden beitelag som Rødås er medlem i, har mottatt FKT-midler til innkjøp av radiobjeller og beitebruker har selv ført aktivt tilsyn med besetningen i sommer. Dette har likevel ikke ført til forhindret skade på besetning. Rødås har i dag søkt om tilskudd til akutt tidlig nedsanking og vi er innstilt å innvilge søknaden. Imidlertid vil en slik sanking ta noe tid, og vi vurderer derfor at det er riktig å videreføre fellingstillatelsen parallelt med at besetningen sannes ned på innmarksbeiter.

Oppsummering

Statsforvalteren anser at kjent skadeomfang er betydelig og at det foreligger et vesentlig skadepotensial siden det er sluppet et betydelig antall dyr på utmarksbeite og siden beitebruker har funnet ferske kadaver som tyder på at skadevoldende jerv fortsatt befinner seg i området.

Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadenes omfang og utvikling, anser Statsforvalteren at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at fellingsforsøk videreføres samtidig som beitebruker starter nedsanking.

Konklusjon:

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom jerven fortsatt oppholder seg innenfor dette beiteområdet, finner Statsforvalteren å kunne tillate skadefelling på en – 1 – jerv innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Fauske kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Det er vanskelig å lykkes med skadefelling på jerv, og det er viktig at fellingslaget disponerer ressursene til situasjoner hvor det er en reell sjanse for å lykkes. God samhandling med tilsynet i området er viktig, bl.a. slik at fellingsforsøk kan prioriteres til ferske kadaver eller ferske observasjoner av jerv i skadeområdet.

Økonomiske rammer for fellingstillatelsen

Deltakere på kommunalt skadefellingslag vil motta godtgjøring for fellingsforsøket i samsvar med rovwiltforskriften § 9a. Budsjetttrammen skal sikre at deltakerne kan få godtgjøring i den perioden det er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan føre til felling av riktig individ. Fellingsleder har fortsatt ansvaret for å avslutte fellingsforsøket når skadefellingsperioden er over eller det ikke lenger er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan lykkes.

I vårt vedtak av 12. august 2021 ble det fastsatt en ramme på inntil kr 100 000,- til godtgjøring av deltakere på fellingslaget. **Denne rammen økes til totalt kr 165 000,-.** Maksimal døgnatts per jeger er kr 1600,-. For personell som deltar få timer i løpet av et døgn, benyttes timesats 1600 / 7,5 timer = 213,-. I tillegg til døgnatts/timesats, skal det beregnes feriepenge og arbeidsgiveravgift som også dekkes innenfor den fastsatte rammen.

Godtgjøring for eventuell beredskapsvakt eller beredskapsmidler faller utenfor godtgjøringsordningen. Likeledes faller godtgjøring for bruk av hund, innkjøp, forsikring og utgifter ved hundehold utenfor ordningen.

Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rovviltforskriften § 15. Registrering som lisensjeger skjer på Jegerregisteret.

Videre ble det i vårt vedtak av 12. august 2021 fastsatte en ramme på **inntil kr 30 000,-** til dekking av direkte og dokumenterte kostnader utenom godtgjøring, jf. forskriften § 9. Dette gjelder for eksempel kjøreutgifter for bil, nødvendig overnatting etc. Vi legger til grunn at denne rammen også dekker kostnader ved videreføring av fellingsforsøket.

De økonomiske rammene er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingene ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i forkant.

Kommunen er regnskapsførende enhet og fører regnskap basert på rapporter/timelister fra fellingsleder. Statsforvalteren yter etter mottatt krav fra kommunen tilskudd til dekning av utbetalt godtgjøring og dekking av direkte utgifter innenfor fastsatte rammer.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan i henhold til forvaltningsloven § 29 påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter underrettingen om vedtaket er kommet frem. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Klagens adressat, form og innhold følger av § 32 i forvaltningsloven.

Med hilsen

Torfinn Sørensen (e.f.)
fylkesmiljøvernssjef

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statens naturoppsyn Nordland	e-post		
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Sørfold kommune	Strandveien 2	8226	Straumen
Mattilsynet - Region Nord	Felles postmottak, Postboks 383	2381	Brumunddal
GARDSMOEN DA	Rødåsveien 108	8219	FAUSKE

EINAR BÅFJELLDAL
Båfjeldalsvegen 102
8685 TROFORS

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tilskudd til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2021 - Einar Båfjeldal - Grane

Statsforvalteren viser til søknad innsendt 23. august 2021 om tilskudd til akutt tidlig nedsanking av sau på grunn av tap til fredet rovvilt.

Vedtak

Statsforvalteren innvilger Einar Båfjeldal sin søknad og gir tilsagn om inntil kr 50 064,- til kompensasjon for tidlig nedsanking av sau fra og med 23. august til og med 15. september 2021, jf. beregningene i dette brevet. Videre gis det tilsagn om inntil kr 5 960,- til sankehjelp for sau sanket mellom 23. august og 1. september 2021.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT-forskrifta). Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Rovviltnemnda i Nordland har satt av midler til tiltak i akutte situasjoner. Dette er midler som Statsforvalteren kan tildele blant annet til kompensasjon for tidlig nedsanking av sau. Formålet er å forebygge videre tap til rovvilt i akutte situasjoner.

Båfjeldal beiter i området Kappskardet i Grane kommune og er medlem i Hattfjeldal sankarlag. Han opplyser om pågående tap og bjørneaktivitet i beiteområdet.

Så langt i sommer er det i Grane kommune ifølge Rovbase undersøkt 27 kadaver av sau. 13 er påvist drept av bjørn, én av gaupe og to av ukjent fredet rovvilt. Videre har 11 kadaver ukjent/usikker dødsårsak. Seks av de døde sauene tilhører Einar Båfjeldal, hvor tre er påvist drept av bjørn og tre har ukjent/usikker dødsårsak. Siste påviste tap til bjørn i besetningen til Båfjeldal ble funnet 21. august.

Det er gjennomført forsøk på skadefelling av bjørn i området i flere perioder og det pågår fortsatt fellingsforsøk med varighet til 6. september, så langt resultatløst.

Båfjelldal har mottatt FKT-midler til ekstraordinært tilsyn med vokterhund. Også Grane Sau og Geit har mottatt FKT-midler til utvida tilsyn med vokterhund og kadaverhund. Erfaringsmessig er det imidlertid vanskelig å tilstrekkelig grad forebygge videre tap dersom bjørnen fortsetter å oppholde seg i områder med mye sau. Jo lenger ut mot slutten av beitesesongen man kommer, jo mer aktuelt vil det være å sanke sauene som et tapsforebyggende tiltak.

Båfjelldal ønsker nå å sanke sauene tidligere enn normalt. Dette på grunn av påvist tapsomfang og erfaringer fra tidligere år med bjørn i beiteområdet som viser at det kan oppstå betydelige tap seint i beitesesongen.

Tidlig sanking har vist seg å ha god forebyggende effekt ovenfor flere av de store rovdyrartene dersom det oppstår akutte skadesituasjoner. I gjeldende forvaltningsplan for Nordland er det uttalt at tiltaket primært er aktuelt ved tap til jerv eller bjørn. Tidlig nedsanking er et tiltak med direkte tapsreducerende effekt, jf. FKT-forskrifta § 5 andre ledd bokstav a).

For tiltak hvor nasjonale standarder er utarbeidet, skal standarden følges om ikke annet er bestemt i vedtak om tilskudd, jf. FKT-forskrifta § 5 andre ledd. NIBIO har utarbeidet en standard for tidlig nedsanking av sau, [siste versjon nr. 14.05.2007](#). Der står det om akutt tidlig nedsanking: «*Innvilgelse av tilskudd til akutt tidlig nedsanking vurderes av vedtaksmyndighet i hvert enkelt tilfelle. Momenter som vil være vesentlig en i en slik vurdering er bl.a. påvist skadeomfang i området, det aktuelle områdets skadehistorikk, skadevoldende art(er), andre tiltak aktuelle for iverksetting osv. Ved tidlig nedsanking som akutt tiltak må hele besetningen sankes ned fra utmarksbeite i løpet av kortest mulig tidsrom*».

Med bakgrunn i påviste tap til bjørn i besetningen, observasjoner av bjørn i kommunen den siste tiden og erfaringer fra tidligere år med bjørn i dette beiteområdet, vurderer vi at det er riktig å innvilge søknaden om tidlig sanking for å forebygge ytterligere tap i siste del av beitesesongen. Vi vurderer at det er riktig å gi kompensasjon for tidlig nedsanking av sau fra og med den datoen søknaden er innsendt, og gir derfor kompensasjon og sankehjelp fra og med 23. august 2021. Det er viktig at hele besetningen sankes ned fra utmarksbeitet i løpet av et kortest mulig tidsrom. Dette innebærer at tilskuddsmottaker må sørge for å ha tilgjengelig tilstrekkelig med ressurser for å få til en rask og effektiv sanking.

For at den tapsforebyggende effekten av tidlig sanking skal bli best mulig vil vi anbefale at alle besetninger innen samme beiteområde gjennomfører tiltaket. Den aktuelle besetningen grenser mot tre andre besetninger i Grane; to i nord og en i øst. Vi vurderer at det er riktig å innvilge søknaden fra Båfjelldal med bakgrunn i at denne besetningen beiter i et forholdsvis avgrenset område, med lite innblanding med nabobesetningene. Vi legger vekt på at kjent tapsomfang til bjørn i dette området i all hovedsak er funnet i Båfjelldals besetning. Det kan imidlertid ikke utelukkes at det har vært, og kan oppstå evt. ytterligere tap til bjørn også i tilgrensende besetninger. Vi anbefaler derfor at situasjonen i disse besetningene følges opp av beitebrukerne, og at det etter søknad kan være aktuelt å innvilge tilskudd til tidlig nedsanking dersom tapene fortsetter.

Beregning av tilskudd til tidlig nedsanking

Den standardiserte satsen for tidlig nedsanking av sau er på kr 7,- per dyr per dag, jf. FKT-forskrifta § 10.

Tilsagnet omfatter besetningen til Einar Båfjelldal i Grane kommune. Ifølge søknaden er det sluppet 103 søyer og 202 lam på beite, og det er opplyst at 101 søyer og 197 lam skal sankes.

Antall dager med tilskudd, perioden fra og med 23. august til og med 15. september: 24 dager.

Antall dyr som maksimalt kan sankes er 298 sau og lam.

Beregning av maksimalt tilskudd blir da:

$(298 \text{ dyr} \times 24 \text{ dager}) = 7\,152 \text{ dyr-dag}$

$(7\,152 \text{ dyr-dag} \times \text{kr } 7,-) = 50\,064,-$

Videre gis det tilskudd til sankehjelp på kr. 20,- per sau og lam som er sanket før 1. september 2021.
Maksimalt 298 dyr x kr 20,- = 5960,-

Vilkår

1. Samtlige dyr i besetningen skal sankes ned fra beiteområdet raskest mulig.
2. Det skal føres nøyaktig oversikt over antall dyr sanket ned per dag og evt. dyr som skal sendes til slakt før 15. september. Bruk gjerne vedlagt skjema.
3. Tilskuddsmottaker skal levere rapport i elektronisk søknadssenter **senest 1. november 2021**. Dersom rapporteringsfristen ikke blir overholdt, kan tilsagnet bortfalle.

Tilskuddet utbetales etter at rapporten er sendt inn. Det eksakte beløpet som skal utbetales tilknyttet tilskuddet vil bli beregnet ut fra antall dyr som har blitt sanket de ulike datoene.

Oversikten for den enkelte skal altså føres slik:

Ola Nordmann

23. august: 50 sau/lam nede,

24. august: 55 sau og lam nede,

25. august: 60 sau/lam nede,

osv.

Vi ber om at det i rapporten også framgår de praktiske erfaringene med tiltaket og evt. andre kommentarer.

Saksopplysninger

Dersom mottaker ikke opptrer i samsvar med skriftlige forutsetninger, forbeholder vi oss retten til å ikke utbetale, eller kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Statens hus, 8002, Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
Rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg: skjema for tidlig nedsanking, Einar Båfjelldal

Kopi per epost:

Hattfjelldal sankarlag

Grane kommune

Mattilsynet, region Nord

Statens naturoppsyn, Nordland

Johan Rødås

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2021 - Johan Rødås - Fauske

Statsforvalteren viser til telefonsamtale med Johan Rødås den 23. august, samt søknad innsendt samme dag om tilskudd til akutt tidlig nedsanking av sau på grunn av tap til jerv.

Vedtak

Statsforvalteren innvilger Johan Rødås sin søknad og gir tilsagn om inntil kr 79 632,- til kompensasjon for tidlig nedsanking av sau fra og med 23. august til og med 15. september 2021, jf. beregningene i dette brevet. Videre gis det tilsagn om inntil kr 9 480,- til sankehjelp for sau sanket mellom 23. august og 1. september 2021.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT-forskrifta). Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Rovviltnemnda i Nordland har satt av midler til tiltak i akutte situasjoner. Dette er midler som Statsforvalteren kan tildele blant annet til kompensasjon for tidlig nedsanking av sau. Formålet er å forebygge videre tap til rovvilt i akutte situasjoner.

Johan Rødås beiter øst for E6 i Fauske kommune og er med i Østsiden sausankerlag. Han melder om stor aktivitet av jerv i beiteområdene, urolig besetning og flere manglende lam. I følge Rovbase er det per 24. august registrert 13 kadaver av sau i Fauske kommune inneværende beitesesong, alle tilhørende Rødås. Ti kadaver er påvist drept av jerv og ni av disse er tapt i perioden 11-22. august, hvorav fem er funnet 21. og 22. august. To kadaver er påvist drept av enten ukjent fredet rovvilt eller gaupe, samt at et kadaver er tapt på grunn av annen årsak enn rovvilt.

Statsforvalteren ga tillatelse til skadefelling av jerv i området i tidsrommet 12-23. august. Det lyktes ikke med felling, og basert på tapsutviklinga i området har Statsforvalteren videreført skadefellingstillatelsen fram til og med 1. september 2021. Videre har Østsiden sausankerlag mottatt

FKT-midler til innkjøp av radiobjeller og beitebruker har selv ført aktivt tilsyn med besetningen i sommer, uten at dette har ført til forhindret skade på besetning.

Rødås ønsker å sanke sauen tidligere enn normalt på grunn av flere ferske tap over få dager, til tross for det pågående skadefellingsforsøket og forebyggende tiltak. Med nåværende tapsomfang vil sanking være det sikreste tiltaket for å forebygge evt. ytterligere tap til jerv og annet rovilt i den siste delen av beitesesongen. Erfaringer fra tidligere år med jerv i områder med mye sau på utmarksbeite viser at det kan oppstå betydelig tap seint i beitesesongen.

Tidlig sanking har vist seg å ha god forebyggende effekt ovenfor flere av de store rovdyrartene dersom det oppstår akutte skadesituasjoner. I gjeldende forvaltningsplan for Nordland er det uttalt at tiltaket primært er aktuelt ved tap til jerv eller bjørn. Tidlig nedsanking er et tiltak med direkte tapsreducerende effekt, jf. FKT-forskrifta § 5 andre ledd bokstav a).

For tiltak hvor nasjonale standarder er utarbeidet, skal standarden følges om ikke annet er bestemt i vedtak om tilskudd, jf. FKT-forskrifta § 5 andre ledd. NIBIO har utarbeidet en standard for tidlig nedsanking av sau, siste versjon nr. 14.05.2007. Der står det om akutt tidlig nedsanking: *«Innvilgelse av tilskudd til akutt tidlig nedsanking vurderes av vedtaksmyndighet i hvert enkelt tilfelle. Momenter som vil være vesentlig en i en slik vurdering er bl.a. påvist skadeomfang i området, det aktuelle områdets skadehistorikk, skadevoldende art(er), andre tiltak aktuelle for iverksetting osv. Ved tidlig nedsanking som akutt tiltak må hele besetningen sankes ned fra utmarksbeite i løpet av kortest mulig tidsrom».*

Med bakgrunn i antall påviste tap til rovilt i besetningen til Rødås, tapshistorikk, kunnskap om jervebestanden i området og beitebrukers opplysninger om tapsomfang og dyrenes atferd, vurderer vi at det er riktig å innvilge søknad om tidlig nedsanking for å forebygge evt. ytterligere tap i siste del av beitesesongen.

Beregning av tilskudd til tidlig nedsanking

Den standardiserte satsen for tidlig nedsanking av sau er på kr 7,- per dyr per dag, jf. FKT-forskrifta § 10.

Tilsagnet omfatter besetningen til Johan Rødås i Østsidens sausankerlag, Fauske kommune.

Antall dager med tilskudd, perioden fra og med 23. august til og med 15. september: 24 dager.

Antall dyr som maksimalt kan sankes er 487 sau og lam sluppet i utmark, minus 13 kadaver: 474

Beregning av maksimalt tilskudd blir da:

$$(474 \text{ dyr} \times 24 \text{ dager}) = 11\,376 \text{ dyr-dag}$$

$$(11\,376 \text{ dyr-dag} \times \text{kr } 7,-) = 79\,632,-$$

Videre gis det tilskudd til sankehjelp på kr. 20,- per sau og lam som er sanket før 1. september 2021. Maksimalt 474 dyr x kr 20,- = 9 480,-

Vilkår

1. Samtlige dyr i besetningen skal sankes ned fra beiteområdet raskest mulig.
2. Det skal føres nøyaktig oversikt over antall dyr sanket ned per dag og evt. dyr som skal sendes til slakt før 15. september. Bruk gjerne vedlagt skjema.

3. Tilskuddsmottaker skal levere rapport i elektronisk søknadssenter senest 1. november 2021. Dersom rapporteringsfristen ikke blir overholdt, kan tilsagnet bortfalle.

Tilskuddet utbetales etter at rapporten er sendt inn. Det eksakte beløpet som skal utbetales tilknyttet tilskuddet vil bli beregnet ut fra antall dyr som har blitt sanket de ulike datoene.

Oversikten for den enkelte skal altså føres slik:

Ola Nordmann

23. august: 50 sau/lam nede,

24. august: 55 sau og lam nede,

25. august: 60 sau/lam nede,

osv.

Vi ber om at det i rapporten også framgår de praktiske erfaringene med tiltaket og evt. andre kommentarer.

Saksopplysninger

Dersom mottaker ikke opptrer i samsvar med skriftlige forutsetninger, forbeholder vi oss retten til å ikke utbetale, eller kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Statens hus, 8002, Bodø.

Med hilsen

Torfinn Sørensen (e.f.)
Fylkesmiljøvern sjef

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg: skjema for tidlig nedsanking

Kopi per epost:

Mattilsynet, region Nord

Fauske kommune

Statens naturoppsyn, Nordland

Sørfold kommune

Østsiden sausankerlag

WILDSHEEPALLIANCE LIMITED

Arnes-E6 133

8540 BALLANGEN

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2021 - Marianne Solberg - Narvik

Statsforvalteren viser til søknad den 24. august 2021 om tilskudd til akutt tidlig nedsanking av sau på grunn av gaupe- og jerveaktivitet og tap i beiteområdet.

Vedtak

Statsforvalteren innvilger delvis Marianne Solbergs søknad og gir tilsagn om inntil kr 29 624,- til kompensasjon for tidlig nedsanking av sau fra og med 24. august til og med 15. september 2021, jf. beregningene i dette brevet. Videre gis det tilsagn om inntil kr 3 680,- til sankehjelp for sau sanket før 1. september 2021.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT-forskrifta). Vi legger også vekt på føringer i gjeldene forvaltningsplan for rovvilt.

Rovviltnemnda i Nordland har satt av midler til tiltak i akutte situasjoner. Dette er midler som Statsforvalteren kan tildele blant annet til kompensasjon for tidlig nedsanking av sau. Formålet er å forebygge videre tap til rovvilt i akutte situasjoner

Solberg har sin besetning på Håfjellhalvøya og er med i Håfjell sankelag. Det meldes om stor aktivitet av gaupe og jerv i beiteområdene på Håfjell som har ført til at flere besetninger i sankelaget har mottatt tilskudd til tidlig sanking.

I følge Rovbase er det per 24. august registrert 26 kadaver av sau på Håfjellhalvøya i sommer. Tolv er påvist drept av gaupe, tre er påvist drept av jerv og 11 kadaver har det ikke vært mulig å fastslå dødsårsak på. Det er ikke påvist jervetap på Håfjellhalvøya siden 24. juni, og siste påviste gaupetap var registrert den 7. august. Det er ikke funnet kadaver drept av rovvilt i sommer i besetningen til Solberg.

Statsforvalteren ga tillatelse til skadefelling av både jerv og gaupe i området i tidsrommet 25. juni til og med 5. juli. Fellingslaget lyktes ikke med å felle hverken jerv eller gaupe. Vi har også gitt tilsagn om akuttmidler til forsinka slipp, ekstraordinært tilsyn, hvor det seneste ble iverksatt fra 7. august, og til akutt tidlig nedsanking av sau til tre andre besetninger i beitelaget.

Selv om omfanget av påviste tap til rovvilt har vært lavt de siste ukene, ønsker Solberg å sanke sauen tidligere enn normalt på grunn av at flere besetninger i området har iverksatt tidlig nedsanking og hun er bekymret for den skadeforskyvende effekten det vil ha på hennes besetning. Erfaring fra tidligere år med jerv i områder med mye sau på utmarksbeite viser at det kan oppstå betydelig tap seint i beitesesongen.

Tidlig sanking har vist seg å ha god forebyggende effekt ovenfor flere av de store rovdyrartene dersom det oppstår akutte skadesituasjoner. I gjeldende forvaltningsplan for Nordland er det uttalt at tiltaket primært er aktuelt ved tap til jerv eller bjørn. Tidlig sanking er et tiltak med direkte tapsreducerende effekt, jf. FKT-forskrifta § 5 andre ledd bokstav a).

For tiltak hvor nasjonale standarder er utarbeidet, skal standarden følges om ikke annet er bestemt i vedtak om tilskudd, jf. FKT-forskrifta § 5 andre ledd. NIBIO har utarbeidet en standard for tidlig nedsanking av sau, [siste versjon nr. 14.05.07](#). Der står det om akutt tidlig nedsanking: «*Innvilgelse av tilskudd til akutt tidlig nedsanking vurderes av vedtaksmyndighet i hvert enkelt tilfelle. Momenter som vil være vesentlig i en slik vurdering er bl.a. påvist skadeomfang i området, det aktuelle områdets skadehistorikk, skadevoldende art(er), andre tiltak aktuelle for iverksetting osv. Ved tidlig nedsanking som akutt tiltak må hele besetningen sankes ned fra utmarksbeite i løpet av kortest mulig tidsrom*».

Med bakgrunn i antallet påviste tap til rovvilt i beitelaget, tapshistorikk med betydelige jervetap forrige beitesesong, kunnskap om jervebestanden i området og at flere besetninger i beitelaget har iverksatt tidlig nedsanking, vurderer vi at det er riktig å innvilge søknad om tidlig sanking for å forebygge evt. ytterligere tap i siste del av beitesesongen. Vi vurderer at det er riktig å gi kompensasjon for tidlig nedsanking av sau fra og med den dato søknaden er innsendt, og gir derfor kompensasjon og sankehjelp fra og med 24. august 2021 til og med 15. september.

Beregning av tilskudd til tidlig nedsanking

Den standardiserte satsen for tidlig nedsanking av sau er på kr 7,- per dyr per dag, jf. FKT-forskrifta § 10.

Tilsagnet omfatter besetningen til Marianne Solberg på Håfjellhalvøya i Ballangen, Narvik.

Antall dager med tilskudd, perioden fra og med 24. august til og med 15. september: 23 dager.

Antall dyr som maksimalt kan sankes er 184 sau og lam sluppet i utmark.

Beregning av maksimalt tilskudd blir da:

$$(184 \text{ dyr} \times 23 \text{ dager}) = 4\,232 \text{ dyr-dag}$$

$$(4\,232 \text{ dyr-dag} \times \text{kr } 7,-) = 29\,624,-$$

Videre gis det tilskudd til sankehjelp på kr 20,- per sau og lam som er sanket før 1. september 2021.

Maksimalt $184 \text{ dyr} \times \text{kr } 20,- = 3\,680,-$

Vilkår

1. Samtlige dyr i besetningen skal sankes ned fra beiteområdet raskest mulig.
2. Det skal føres nøyaktig oversikt over antall dyr sanket ned per dag og evt. dyr som sendes til slakt før 15. september. Bruk gjerne vedlagt skjema.
3. Tilskuddsmottaker skal levere rapport i elektronisk søknadssentere senest 1. november 2021. Dersom rapporteringsfristen ikke blir overholdt, kan tilsagnet bortfalle.

Tilskuddet utbetales etter at rapporten er sendt inn. Det eksakte beløpet som skal utbetales tilknyttet tilskuddet vil bli beregnet ut fra antall dyr som har blitt sanket de ulike datoene.

Oversikten for den enkelte skal altså føres slik:

Ola Nordmann:

20. august: 50 sau/lam nede,

21. august: 55 sau/lam nede,

22. august: 60 sau/lam nede,

osv.

Vi ber om at det i rapporten også framgår de praktiske erfaringene med tiltaket og evt. andre kommentarer.

Saksopplysninger

Dersom mottaker ikke opptrer i samsvar med skriftlige forutsetninger, forbeholder vi oss retten til å ikke utbetale, eller kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt.

Klage

Dette vedtaket kan påklages inne tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg: skjema for tidlig nedsanking

Kopi per epost:

Håfjell sankelag

Mattilsynet, region Nord

Narvik kommune

Statens naturoppsyn, Nordland

OLE HELGE PUNSVIK
Pundsvik-FV819 100
8543 KJELDEBOTN

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2021 - Ole Helge Punsvik - Narvik

Statsforvalteren viser til søknad og telefonsamtalen med Ole Punsvik den 24. august 2021 om tilskudd til akutt tidlig nedsanking av sau på grunn av gaupe- og jerveaktivitet og tap i beiteområdet.

Vedtak

Statsforvalteren innvilger Ole Punsviks søknad og gir tilsagn om inntil kr 9 702,- til kompensasjon for tidlig nedsanking av sau fra og med 26. august til og med 15. september 2021, jf. beregningene i dette brevet. Videre gis det tilsagn om inntil kr 1 320,- til sankehjelp for sau sanket før 1. september 2021.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT-forskrifta). Vi legger også vekt på føringer i gjeldene forvaltningsplan for rovvilt.

Rovviltnemnda i Nordland har satt av midler til tiltak i akutte situasjoner. Dette er midler som Statsforvalteren kan tildele blant annet til kompensasjon for tidlig nedsanking av sau. Formålet er å forebygge videre tap til rovvilt i akutte situasjoner

Punsvik har sin besetning på Håfjellhalvøya og er med i Håfjell sankelag. Besetningen til Punsvik beiter i Punsvikmarka i et til dels begrenset utmarksområdet med gjerder. Det meldes om stor aktivitet av gaupe og jerv i beiteområdene som har ført til at flere besetninger i sankelaget har mottatt tilskudd til tidlig sanking.

I følge Rovbase er det per 24. august registrert 26 kadaver av sau på Håfjellhalvøya i sommer. Tolv er påvist drept av gaupe, tre er påvist drept av jerv og 11 kadaver har det ikke vært mulig å fastslå dødsårsak på. Punsvik er eier av syv av disse, hvor fem er påvist drept av gaupe og to er påvist drept av jerv. Det er ikke påvist jervetap på Håfjellhalvøya siden 24. juni, og siste påviste gaupetap var registrert den 7. august.

Statsforvalteren ga tillatelse til skadefelling av både jerv og gaupe i området i tidsrommet 25. juni til og med 5. juli. Fellingslaget lyktes ikke med å felle hverken jerv eller gaupe. Vi har også gitt tilsagn om akuttmidler til forsinka slipp, ekstraordinært tilsyn, hvor det seneste ble iverksatt fra 7. august, og til akutt tidlig nedsanking av sau til fire andre besetninger i beitelaget.

Selv om omfanget av påviste tap til rovvilt har vært lavt de siste ukene, og sauene befinner seg i til dels begrensede utmarksområder, ønsker Punsvik å sanke sauene ned tidligere enn normalt på grunn av tidligere tap i de avgrensede beiteområdene. Videre opplyser Punsvik om at flere besetninger i området har iverksatt tidlig nedsanking og han er bekymret for den skadeforskyvende effekten det vil ha på hans besetning. Erfaring fra tidligere år med jerv i områder med mye sau på utmarksbeite viser at det kan oppstå betydelig tap seint i beitesesongen.

Tidlig sanking har vist seg å ha god forebyggende effekt ovenfor flere av de store rovdyrartene dersom det oppstår akutte skadesituasjoner. I gjeldende forvaltningsplan for Nordland er det uttalt at tiltaket primært er aktuelt ved tap til jerv eller bjørn. Tidlig sanking er et tiltak med direkte tapsreducerende effekt, jf. FKT-forskrifta § 5 andre ledd bokstav a).

For tiltak hvor nasjonale standarder er utarbeidet, skal standarden følges om ikke annet er bestemt i vedtak om tilskudd, jf. FKT-forskrifta § 5 andre ledd. NIBIO har utarbeidet en standard for tidlig nedsanking av sau, [siste versjon nr. 14.05.07](#). Der står det om akutt tidlig nedsanking: «*Innvilgelse av tilskudd til akutt tidlig nedsanking vurderes av vedtaksmyndighet i hvert enkelt tilfelle. Momenter som vil være vesentlig i en slik vurdering er bl.a. påvist skadeomfang i området, det aktuelle områdets skadehistorikk, skadevoldende art(er), andre tiltak aktuelle for iverksetting osv. Ved tidlig nedsanking som akutt tiltak må hele besetningen sankes ned fra utmarksbeite i løpet av kortest mulig tidsrom*».

Med bakgrunn i antallet påviste tap til rovvilt i beitelaget, tapshistorikk med betydelige jervetap forrige beitesesong, kunnskap om jervebestanden i området og at flere besetninger i beitelaget har iverksatt tidlig nedsanking, vurderer vi at det er riktig å innvilge søknad om tidlig sanking for å forebygge evt. ytterligere tap i siste del av beitesesongen.

Beregning av tilskudd til tidlig nedsanking

Den standardiserte satsen for tidlig nedsanking av sau er på kr 7,- per dyr per dag, jf. FKT-forskrifta § 10.

Tilsagnet omfatter besetningen til Ole Punsvik på Håfjellhalvøya i Ballangen, Narvik.

Antall dager med tilskudd, perioden fra og med 26. august til og med 15. september: 21 dager.

Antall dyr som maksimalt kan sankes er 73 sau og lam sluppet, minus syv kadaver: 66 dyr.

Beregning av maksimalt tilskudd blir da:

$$(66 \text{ dyr} \times 21 \text{ dager}) = 1\,386 \text{ dyr-dag}$$

$$(1\,386 \text{ dyr-dag} \times \text{kr } 7,-) = 9\,702,-$$

Videre gis det tilskudd til sankehjelp på kr 20,- per sau og lam som er sanket før 1. september 2021. Maksimalt 66 dyr x kr 20,- = 1 320,-

Vilkår

1. Samtlige dyr i besetningen skal sankes ned fra beiteområdet raskest mulig.
2. Det skal føres nøyaktig oversikt over antall dyr sanket ned per dag og evt. dyr som sendes til slakt før 15. september. Bruk gjerne vedlagt skjema.
3. Tilskuddsmottaker skal levere rapport i elektronisk søknadssentere **senest 1. november 2021**. Dersom rapporteringsfristen ikke blir overholdt, kan tilsagnet bortfalle.

Tilskuddet utbetales etter at rapporten er sendt inn. Det eksakte beløpet som skal utbetales tilknyttet tilskuddet vil bli beregnet ut fra antall dyr som har blitt sanket de ulike datoene.

Oversikten for den enkelte skal altså føres slik:

Ola Nordmann:

20. august: 50 sau/lam nede,

21. august: 55 sau/lam nede,

22. august: 60 sau/lam nede,

osv.

Vi ber om at det i rapporten også framgår de praktiske erfaringene med tiltaket og evt. andre kommentarer.

Saksopplysninger

Dersom mottaker ikke opptrer i samsvar med skriftlige forutsetninger, forbeholder vi oss retten til å ikke utbetale, eller kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt.

Klage

Dette vedtaket kan påklages inne tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg: skjema for tidlig nedsanking

Kopi per epost:

Håfjell sankelag

Mattilsynet, region Nord

Narvik kommune

Statens naturoppsyn, Nordland

Grane kommune
Rådhuset
8680 Trofors

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Forlengelse av skadefellingstillatelse på bjørn - Grane kommune

Grane kommune fikk den 16. august 2021 tillatelse til skadefelling av bjørn på grunn av tap av sau til bjørn i flere besetninger i kommunen. Tillatelsen gjaldt i tidsrommet fra og med 16. august til og med 25. august. Etter funn av nye ferske kadaver den siste tiden, samt funn av spor og fersk avføring fra bjørn, har Grane kommune søkt om forlengelse av fellingstillatelsen.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9 tillatelse til skadefelling av én (1) bjørn i Grane kommune innenfor nærmere angitte vilkår.

Vilkår

1. Fellingsområdet er avgrenset til hele Grane kommune, men se også vilkår nr. 3.
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av én brunbjørn i tidsrommet fra og med 26. august til og med 6. september.
3. Fellingsforsøket skal etter beste evne rettes mot skadevoldende individ. Fellingsforsøket skal derfor styres til det aktuelle tapsområdet, der tapene sist har skjedd og der de eventuelt utvikler seg videre.
4. Binner med unger som opptrer sammen er unntatt fra fellingstillatelsen. De tiltak som er mulige for å unngå at binner med unger felles, skal være iverksatt.
5. Rapportering:
 - a. Fellingsleder skal gi en kort statusrapport minimum annethvert døgn på SMS til vakttelefon 47829091. Melding skal inneholde kort oppsummering av aktivitet i fellingslaget, informasjon om evt. observasjoner av bjørn og evt. funn av nye kadaver. Dersom fellingsforsøket innstilles over flere dager er det ikke nødvendig å sende SMS-rapporter før forsøk evt. starter opp igjen.
 - b. Elektronisk sluttrapport skal leveres av fellingsleder senest innen tre uker etter endt fellingsforsøk. Lenke til rapporteringsskjema sendes i separat e-post til fellingsleder. Fellingsleder kan delegere rapporteringsansvaret til en annen person på fellingslaget.

- c. Kommunen skal snarest mulig etter avsluttet fellingsforsøk, og senest innen 01.10.2021, sende inn krav om refusjon av utgifter til Statsforvalteren i Nordland. Dette gjøres i Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter ved bruk av [søknadsskjema for konfliktdempende tiltak](#).

6. Kommunen er ansvarlig for å oppnevne deltagere på fellingslaget. Det skal oppnevnes en fellingsleder. Kun personer som står på lista over deltakere i fellingslaget kan delta på fellingsforsøket, og slik liste skal sendes til Statsforvalteren før fellingsforsøket starter.

Statsforvalteren krever at deltakerne i fellingslaget – jegere og hundeførere – oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, §§ 13 og 14.

Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.

7. Oppnevnte jegere plikter å utøve fellingsforsøket på en human og sikkerhetsforsvarlig måte, jf. viltlovens § 19. Ved felling av bjørn skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift av 22.03.02 om utøvelse av jakt og fangst. Det skal tas hensyn til lysforholdene før det blir løsnet skudd, på lik linje med utøvelse av annen jakt. Ved skadefellingsforsøk på bjørn ønsker Statsforvalteren å understreke viktigheten av at fellingsforsøket avsluttes i riktig tid før mørkets frembrudd (min. to timer). Dette for å sikre god nok tid til eventuelle skuddplassundersøkelser eller ettersøk dersom dette blir nødvendig.
8. Felling eller forsøk på felling av rovvilt skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren på dette nummeret 478 29 091. Den som feller dyr skal kunne fremvise felt dyr for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materialet, og skytter skal kunne påvise fellingsstedet etter anmodning fra Statens naturoppsyn, politiet eller Statsforvalteren.
9. Dersom det løsnes skudd mot rovvilt og dyret forlater plassen, så plikter skytter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Dersom dyret vurderes skadeskutt plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Ved skadeskyting av rovvilt skal skytter uten opphold underrette Statsforvalteren og nærmeste politimyndighet. Statsforvalteren avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Generelt for ettersøk gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
10. Forsøk på felling i medhold av denne tillatelsen krever ikke tillatelse fra grunneier, jf. viltlovens § 35.
11. Rovvilt felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Instruks for ivaretagelse av døde rovdyr kan lastes ned på Rovdatas nettside (www.rovdata.no) under instruks.
12. Statsforvalteren i Nordland kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Grunnlaget for avgjørelsen

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9. I brev av

28.05.2021 om *Kvote for betinget skadefelling av gaupe og brunbjørn 2021/2022*, ble region 7 – Nordland tildelt en kvote på én (1) bjørn fra og med 01.06.2021. Det er så langt ikke belastet noen dyr av denne kvoten.

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivarettatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Region 7 (Nordland) skal ha en årlig yngling av brunbjørn jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g). Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland, jf. § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet.

I den vedtatte forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland er det sagt følgende om skadefelling av bjørn:

- 2.5.1 *Skadefelling i svart sone er i utgangspunktet kun aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Det skal være lavere terskel for felling av hannbjørner enn binner.*
- 2.5.2 *Dersom det på våren oppdages bjørn i kalvingsland for reindriften innenfor svart sone, eller i randsonen til svart sone, skal det i samråd med reinbeitedistriktet iverksettes avbøtende tiltak.*
- 2.5.5 *Utenfor svart sone skal det som hovedregel gis tillatelse til uttak av bjørn som forventes å gjøre skade.*

Nml. § 18 første ledd bokstav b slår fast at uttak av vilt kan tillates for å avverge skade på blant annet husdyr. Statsforvalteren kan iverksette skadefellingsforsøk innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda eller Miljødirektoratet, jf. rovviltforskriften § 9 første ledd. Føringerne i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning.

Rovviltforskriften § 9 andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- a) områdets betydning som beitemark,
- b) skadenes omfang og utvikling,
- c) potensialet for fremtidige skader,
- d) muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Bestandsstatus for bjørn i Nordland

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Statsforvalteren viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om bjørnens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til

rovwiltforskriften § 3. De siste opplysningene om bestandssituasjonen for brunbjørn fremgår i rapporten «Populasjonsovervåking av brunbjørn – DNA-analyse av prøver innsamlet i Norge i 2020».

Antall ungekull som fødes hvert år estimeres med bruk av en modell som baserer seg på innsamlet DNA materiale fra hunnbjørner. Det nasjonale fastsatte bestandsmålet for brunbjørn ligger på 13 årlige kull. I 2020 ble det nasjonal estimert 8,5 ynglinger, som vil si at vi befinner oss under det nasjonale fastsatte bestandsmålet. For region 7 – Nordland er dette bestandsmålet satt til én årlig yngling hvert år og basert på innsamlet DNA fra bjørn estimerte Rovdata at det ikke var yngling i 2020. Dette vil si at også regionen befinner seg under det fastsatte bestandsmålet.

I 2020 ble det registrert tre hannbjørner i Nordland basert på DNA-analyser av hår og ekskrementer, hvorav alle prøvene ble funnet på indre Helgeland, mellom Båfjelldalen i Grane og Susendalen i Hattfjelldal. Av de 12 DNA-prøvene som viste seg å være bjørn, var to av dem ikke mulig å identifisere individ, så det er ikke mulig å si sikkert om disse prøvene var fra de tre registrerte individene, eller om det var noen andre bjørner. Så langt i 2021 er det ved DNA-analyse påvist to hannbjørner på Helgeland; en i Grane og en i Bindal. Det er også sendt inn flere prøver som foreløpig ikke er analysert.

Det er satt av to forvaltningsområder for bjørn i Nordland: område 1: indre deler av Nordland mellom Rana og Saltdal (mellom Kallvatnet i Rana kommune og Junkerdalen i Saltdal kommune) og område 2: Indre deler av Nordland mellom Sulis i Fauske kommune og Bjørnfjell i Narvik kommune.

Avgangen av voksen brunbjørn skjer i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling. Når det gjelder effekten av dette sammenholdt med andre påvirkninger, foreligger det betydelig kunnskap om den samlede belastningen brunbjørnebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Brunbjørnebestanden er ikke begrenset av tilgjengelig areal. Det er ikke registrert sykdom på brunbjørn i Norge. Det er kjent at ungedødelighet hos brunbjørn er høy, blant annet på grunn av infanticid (ungedrap). Det forekommer også sporadiske påkjørsler. Det foreligger altså få andre store trusselfaktorer for arten. De siste tre årene er det i Nordland felt en bjørn på skadefelling, i Evenes i 2019. Det er imidlertid også felt flere bjørn på skadefelling og lisensfelling i fjellområdene i Sverige, forholdsvis nær grensa til Nordland i Salten og på Helgeland de siste tre årene.

«Føre-varprinsippet» i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Fylkesmannens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Statsforvalterens vurdering

Grane kommune søker om forlengelse av skadefellingstillatelsen på bjørn etter funn av fire kadaver mellom 16 - 24. august, hvor det siste ble funnet 24. august. Det er gjennomført forsøk på skadefelling i området i perioden 16 – 25. august, uten resultat.

To besetninger i skadeområdet har tidligere mottatt ordinære FKT-midler til planlagt tidlig nedsanking og har iverksatt dette. Det er også en besetning som har søkt om akuttmidler til tidlig nedsanking på bakgrunn av tapene de siste dagene. Vi er også kjent med at det er flere andre besetninger som vurderer å søke om tilskudd til tidlig nedsanking.

Statsforvalteren vurderer imidlertid at kjent skadeomfang fortsatt er betydelig, og at det foreligger et vesentlig skadepotensial siden det fortsatt befinner seg et betydelig antall dyr på utmarksbeite, og siden det er funnet flere ferske kadaver og spor etter bjørn de siste dagene.

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader finner Statsforvalteren det riktig å videreføre fellingsstillatelsen parallelt med at besetninger sankes ned på innmarksbeiter. Vi tillater derfor skadefelling på én (1) bjørn innenfor et nærmere avgrenset området og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Grane kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Vi viser til vårt vedtak av 16. august for ytterligere bakgrunn og begrunnelse.

Bruk av hund

Vi anbefaler at det brukes hundeevipasje som er trenet på skadefelling av bjørn. Fellingslaget er selv ansvarlig for å innhente slik tillatelse hos kommunen. Statsforvalteren viser også til at løs hund i områder med husdyr/rein krever spesiell aktsomhet fra brukeren, for å unngå skade/ jaging av beitedyr. Vi viser i den sammenheng til hundeloven § 3 og 7.

Bruk av løs, på drevet halsende hunder er ikke tillatt, jf. viltlovens § 23.

Økonomiske rammer for fellingsstillatelsen

Deltakere på kommunalt skadefellingslag vil motta godtgjøring for fellingsforsøket i samsvar med rovviltforskriften § 9a. Budsjetttrammen skal sikre at deltakerne kan få godtgjøring i den perioden det er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan føre til felling av riktig individ. Fellingsleder har fortsatt ansvaret for å avslutte fellingsforsøket når skadefellingsperioden er over eller det ikke lenger er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan lykkes.

I vårt vedtak av 16. august 2021 ble det fastsatt en ramme på inntil kr 100 00,- til godtgjøring av deltakere på fellingslaget. **Denne rammen økes til totalt kr 165 00,-.** Maksimal døgnstøpsats per jeger er kr 1600,-. For personell som deltar få timer i løpet av et døgn, benyttes timesats $1600 / 7,5 \text{ timer} = 213,-$. I tillegg til døgnstøpsats/timesats, skal det beregnes feriepenge og arbeidsgiveravgift som også dekkes innenfor den fastsatte rammen.

Godtgjøring for eventuell beredskapsvakt eller beredskapsmidler faller utenfor godtgjøringsordningen. Likeledes faller godtgjøring for bruk av hund, innkjøp, forsikring og utgifter ved hundehold utenfor ordningen.

Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rovviltforskriften § 15. Registrering som lisensjeger skjer på Jegerregisteret <https://w2.brreg.no/lisensjeger/>.

Videre ble det i vårt vedtak av 16. august 2021 fastsatt en ramme på **inntil kr 30 000,-** til dekning av direkte og dokumenterte kostnader utenom godtgjøring, jf. forskriften § 9. Dette gjelder for eksempel kjøreutgifter for bil, snøscooter, båt, nødvendig overnatting etc. Vi legger til grunn at denne rammen også dekker kostnader ved videreføring av fellingsforsøket.

De økonomiske rammene er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i forkant.

Kommunen er regnskapsførende enhet og fører regnskap basert på rapporter/timelister fra fellingsleder. Statsforvalteren yter etter mottatt krav fra kommunen tilskudd til dekning av utbetalt godtgjøring og dekning av direkte utgifter innenfor fastsatte rammer.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan i henhold til forvaltningsloven § 29 påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter underrettingen om vedtaket er kommet frem. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland,

Klagens adressat, form og innhold følger av § 32 i forvaltningsloven.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per epost til:

Grane Sau og geit
Mattilsynet, region nord
Miljødirektoratet
Statens naturoppsyn, Nordland

BJØRNÅDAL OG OMEGN BEITELAG
c/o Geir Snefjellå
Snefjellåveien 264
8616 MO I RANA

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2021 - Bjørnådal og omegn beitelag ved Geir Snefjellå - Rana

Statsforvalteren viser til søknad av 31. august 2021 om tilskudd til kortvarig intensivt tilsyn på grunn av tap av sau til gaupe.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 10 000,- til Bjørnådal og omegn beitelag. Midlene skal gå til å dekke lønn til innleid ekstraordinært tilsyn i utmark for perioden 31. august til 9. september 2021.

Bakgrunn og begrunnelse

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner: «Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Statsforvalterens miljøvern avdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt. Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning.
- Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl.a. manglende lam ut fra søyenes kodemerking,
- Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.»

Om ekstraordinært tilsyn av sau er det i forvaltningsplanen gitt følgende føringer:

«Standard vilkår knyttet til tilskudd til ekstraordinært tilsyn:

- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08.00-16.00)
- Standard satser:
 - Sauetall over 1500 dyr: Inntil kr 15 000,- for en 10 dagers periode.
 - Sauetall under 1500 dyr: Inntil kr 10 000,- for en 10 dagers periode.
- Kvitteringer på direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap pga. rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å innvilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akutt skadesituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.»

Bjørnådal og omegn beitelag har tidligere fått innvilget tilsagn om midler til ekstraordinært tilsyn for perioden 21. juni til 1. juli, 23. juli til 1. august, samt perioden 3.-12. august 2021. Det meldes fortsatt om uro i beiteområdene pga. gaupeaktivitet og den 28. august ble det påvist to sau drept av gaupe.

Ut fra beitelagets observasjoner og kunnskap om gaupebestanden i området, vurderer vi at det fortsatt er riktig å innvilge tilsagn om midler til ekstraordinært tilsyn for å forebygge tap og få bedre oversikt over besetningene i beiteområdet.

Vilkår for tilskuddet

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn tillegg til det normale tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene skal brukes til å dekke direkte utlegg, samt leie av tilsynspersonell. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebrukeren selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynslistene som viser både ordinært tilsyn og ekstraordinært tilsyn.
- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Rapportering skal skje i [elektronisk søknadssenter innen 1. oktober 2021](#). Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende.
- Dersom rapporteringsfristen ikke avholdes, la tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidig søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende relevant regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av

Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningene.

Klage

Dette vedtaket kan påklages inne tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klage skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per epost:

Mattilsynet, region nord
Rana kommune
Statens naturoppsyn, Nordland

ANNE KRISTIN BAKKEN
Bakken 6
8226 STRAUMEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Tilskudd til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2021 - Anne Kristin Bakken - Sørfold

Statsforvalteren viser til telefonsamtale 1. og 2. september 2021 med Sørfold kommune v/ Ida-Mari Hepsø Bye og søknad 2. september fra Anne Kristin Bakken om tilskudd til tidlig nedsanking av sau.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 10 000,- til Anne Kristin Bakken. Midlene skal gå til kortvarig utvidet tilsyn i perioden 2.-15. september 2021.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Rovviltnemnda i Nordland har satt av midler til tiltak i akutte situasjoner. Dette er midler som Statsforvalteren kan tildele blant annet til kortvarig utvidet tilsyn og til kompensasjon for tidlig nedsanking av sau. Formålet er å forebygge videre tap til rovvilt i akutte situasjoner.

I følge Rovbase er det så langt denne beitesesongen funnet to kadaver i din besetning. Begge ble funnet den 29. mai etter slipp på utmarksbeite. Et kadaver ble påvist drept av gaupe, mens det andre har ukjent/usikker dødsårsak. Statsforvalteren innvilget i den forbindelse søknad om tilskudd til kortvarig utvidet tilsyn. Ifølge telefonsamtaler med kommunen de siste dagene har dere så smått startet med sanking denne uken pga. uro i besetningen, hvor det ble oppdaget store lammetap i den lille delen av besetningen som ble sanket.

Dere søker om tilskudd til akutt tidlig nedsanking av besetningen på grunn av observasjonene av manglende lam. Tidlig sanking har vist seg å ha god forebyggende effekt ovenfor flere av de store rovdyrartene dersom det oppstår akutte skadesituasjoner. I gjeldende forvaltningsplan for Nordland er det uttalt at tiltaket primært er aktuelt ved tap til jerv eller bjørn.

I og med at det i sommer ikke er påvist tap til jerv eller bjørn i din besetning og det ikke kan anses å være noen kjent pågående akutt tapssituasjon knyttet til disse artene i din besetning nå, vurderer vi at det ikke er riktig å innvilge tilskudd til akutt tidlig nedsanking. Som et alternativ vurderer vi at det på bakgrunn av observert uro i besetningen og omfanget av manglende lam, er aktuelt å gi tilskudd

til kortvarig utvidet tilsyn. Et slikt tilskudd vil også kunne brukes til å effektivisere sankinga. Økonomisk vil det komme ut på ca. det samme som om man skulle beregne kompensasjon for tidlig nedsanking etter gjeldende satser.

Vilkår for tilskuddet

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det normale tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebrukerne selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynslistene som viser både ordinært tilsyn og ekstraordinært tilsyn.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring ikke lar seg gjennomføre.
- Rapportering skal skje **felles for tilsagnet som ble gitt i juni og tilsagnet som nå gis for september** i [elektronisk søknadssenter](#) innen 1. oktober 2021. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende.
- Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens bestemmelser og at tiltaket skal være innenfor annet gjeldende relevant regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder
Dokumentet er elektronisk godkjent

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Grane kommune
Rådhuset
8680 Trofors

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Forlengelse av skadefellingstillatelse på bjørn - Grane kommune

Statsforvalteren ga den 16. august tillatelse til skadefelling av bjørn i Grane kommune. Tillatelsen ble den 25. august forlenget fram til og med 6. september. Etter ferske observasjoner av bjørn i skadeområdet søker kommunen om ytterligere forlengelse av fellingstillatelsen.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9 tillatelse til skadefelling av én (1) bjørn i Grane kommune innenfor nærmere angitte vilkår.

Vilkår

1. Fellingsområdet er avgrenset til hele Grane kommune, men se også vilkår nr. 3.
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av én brunbjørn i tidsrommet fra og med 7. september til og med 13. september.
3. Fellingsforsøket skal etter beste evne rettes mot skadevoldende individ. Fellingsforsøket skal derfor styres til det aktuelle tapsområdet, der tapene sist har skjedd og der de eventuelt utvikler seg videre.
4. Binner med unger som opptrer sammen er unntatt fra fellingstillatelsen. De tiltak som er mulige for å unngå at binner med unger felles, skal være iverksatt.
5. Rapportering:
 - a. Fellingsleder skal gi en kort statusrapport minimum annethvert døgn på SMS til vakttelefon 47829091. Melding skal inneholde kort oppsummering av aktivitet i fellingslaget, informasjon om evt. observasjoner av bjørn og evt. funn av nye kadaver. Dersom fellingsforsøket innstilles over flere dager er det ikke nødvendig å sende SMS-rapporter før forsøk evt. starter opp igjen.
 - b. Elektronisk sluttrapport skal leveres av fellingsleder senest innen tre uker etter endt fellingsforsøk. Lenke til rapporteringsskjema sendes i separat e-post til fellingsleder. Fellingsleder kan delegere rapporteringsansvaret til en annen person på fellingslaget.

- c. Kommunen skal snarest mulig etter avsluttet fellingsforsøk, og senest innen 01.10.2021, sende inn krav om refusjon av utgifter til Statsforvalteren i Nordland. Dette gjøres i Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter ved bruk av [søknadsskjema for konfliktdempende tiltak](#).

6. Kommunen er ansvarlig for å oppnevne deltagere på fellingslaget. Det skal oppnevnes en fellingsleder. Kun personer som står på lista over deltakere i fellingslaget kan delta på fellingsforsøket, og slik liste skal sendes til Statsforvalteren før fellingsforsøket starter.

Statsforvalteren krever at deltakerne i fellingslaget – jegere og hundeførere – oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, §§ 13 og 14.

Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.

7. Oppnevnte jegere plikter å utøve fellingsforsøket på en human og sikkerhetsforsvarlig måte, jf. viltlovens § 19. Ved felling av bjørn skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift av 22.03.02 om utøvelse av jakt og fangst. Det skal tas hensyn til lysforholdene før det blir løsnet skudd, på lik linje med utøvelse av annen jakt. Ved skadefellingsforsøk på bjørn ønsker Statsforvalteren å understreke viktigheten av at fellingsforsøket avsluttes i riktig tid før mørkets frembrudd (min. to timer). Dette for å sikre god nok tid til eventuelle skuddplassundersøkelser eller ettersøk dersom dette blir nødvendig.
8. Felling eller forsøk på felling av rovvilt skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren på dette nummeret 478 29 091. Den som feller dyr skal kunne fremvise felt dyr for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materialet, og skytter skal kunne påvise fellingsstedet etter anmodning fra Statens naturoppsyn, politiet eller Statsforvalteren.
9. Dersom det løsnes skudd mot rovvilt og dyret forlater plassen, så plikter skytter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Dersom dyret vurderes skadeskutt plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Ved skadeskyting av rovvilt skal skytter uten opphold underrette Statsforvalteren og nærmeste politimyndighet. Statsforvalteren avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Generelt for ettersøk gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
10. Forsøk på felling i medhold av denne tillatelsen krever ikke tillatelse fra grunneier, jf. viltlovens § 35.
11. Rovvilt felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Instruks for ivaretagelse av døde rovdyr kan lastes ned på Rovdatas nettside (www.rovdata.no) under instruks.
12. Statsforvalteren i Nordland kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Grunnlaget for avgjørelsen

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9. I brev av 28.05.2021 om *Kvote for betinget skadefelling av gaupe og brunbjørn 2021/2022*, ble region 7 –

Nordland tildelt en kvote på én (1) bjørn fra og med 01.06.2021. Det er så langt ikke belastet noen dyr av denne kvoten.

Dette vedtaket gjelder forlengelse av tidligere innvilget fellingstillatelse. For nærmere beskrivelser av lovgrunnlaget og kunnskapsgrunnlaget viser vi til våre vedtak av 16. august og 25. august.

Statsforvalterens vurdering

Grane kommune søker om forlengelse av skadefellingstillatelsen på bjørn etter nye bilder av bjørn på viltkamera i skadeområdet. Gjeldende fellingstillatelse ble gitt 16. august og forlenget 25. august, og varer til og med 6. september. Det er også tidligere gjennomført fellingsforsøk i perioden 24. juli til 3. august 2021. Ingen av fellingsforsøkene har resultert i felling.

I følge Rovbase er det per 6. september innmeldt 37 kadaver i Grane så langt i sommer. Av disse er 18 påvist drept av bjørn, ett er påvist drept av gaupe og to av ukjent fredet rovilt. Resten er vurdert som ukjent/usikker. Siste påviste tap til bjørn er fra 31. august (på vestsida i Øvre Svenningdalen) og 29. august (i Pilfjell/Granefjell).

Fellingslaget har nå ferske bilder og spor av bjørn på vestsida i Svenningdalen (Store Hjortskardet), og det er nylig funnet ett fersk kadaver i dette området som så langt ikke er undersøkt av SNO.

Nml. § 18 første ledd bokstav b slår fast at uttak av vilt kan tillates for å avverge skade på blant annet husdyr. Statsforvalteren kan iverksette skadefellingsforsøk innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda eller Miljødirektoratet, jf. rovviltforskriften § 9 første ledd. Føringene i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning.

Rovviltforskriften § 9 andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- a) områdets betydning som beitemark,
- b) skadenes omfang og utvikling,
- c) potensialet for fremtidige skader,
- d) muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.

For vurderinger av gjeldende arealdifferensiering og områdets betydning som beitemark viser vi til våre vedtak av 16. august og 25. august for ytterligere bakgrunn og begrunnelse. Vi viser også til disse vedtakene for nærmere vurderinger av hensynet til bjørnebestandens overlevelse.

Statsforvalteren vurderer ut fra kadaverfunn og ferske observasjoner av bjørn i skadeområdet, at skadens omfang er betydelig og at det foreligger et vesentlig skadepotensial siden det fortsatt befinner seg et betydelig antall dyr på utmarksbeite.

Mot slutten av beitesesongen blir sankning et mer aktuelt virkemiddel for å forhindre ytterligere skader. Vi viser til Miljødirektoratets brev av 28.05.2021 med kvote for betinget skadefelling av bjørn, hvor de blant annet skriver at «*Felling etter skadefellingsregimet kan bare skje dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning. Direktoratet vurderer det slik at potensialet for skade på sau er begrenset når vi kommer til september/oktober måned, da normal sankedato for sau er 10. september selv om det vil være regionale forskjeller. Skulle tap til rovdyr skje i denne perioden, vil det være andre tilfredsstillende løsninger for å hindre tap. For tap til tamrein må det gjøres andre vurderinger.*»

Flere besetninger i området har mottatt tilskudd til tidlig nedsanking av sau, og vi oppfordrer sterkt til at også øvrige besetninger nå starter sankning og at det prioriteres ressurser til en raskest mulig

sanking. Vi vurderer at terskelen for å videreføre fellingsforsøket ut over 13. september vil være høyere enn hva den har vært fram til nå.

Selv om flere besetninger i kommunen har startet sanking, og vi sterkt oppfordrer øvrige besetninger til å starte sankinga, vil det være betydelig med sau på utmarksbeite i kommunen i dagene framover. Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader finner Statsforvalteren det derfor riktig å videreføre fellingstillatelsen.

Bruk av hund

Vi anbefaler at det brukes hundeevipasje som er trenet på skadefelling av bjørn. Statsforvalteren viser imidlertid også til at løs hund i områder med husdyr/rein krever spesiell aktsomhet fra brukeren, for å unngå skade/ jaging av beitedyr. Vi viser i den sammenheng til hundeloven § 3 og 7.

Bruk av løs, på drevet halsende hunder er ikke tillatt, jf. viltlovens § 23.

Økonomiske rammer for fellingstillatelsen

Deltakere på kommunalt skadefellingslag vil motta godtgjøring for fellingsforsøket i samsvar med rovviltforskriften § 9a. Budsjettammen skal sikre at deltakerne kan få godtgjøring i den perioden det er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan føre til felling av riktig individ. Fellingsleder har fortsatt ansvaret for å avslutte fellingsforsøket når skadefellingsperioden er over eller det ikke lenger er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan lykkes.

I våre vedtak av 16. og 25. august 2021 ble det fastsatt en ramme på til sammen inntil kr 165 000,- til godtgjøring av deltakere på fellingslaget. **Denne rammen økes til totalt kr 200 000,-.** Maksimal døgnstøtte per jeger er kr 1600,-. For personell som deltar få timer i løpet av et døgn, benyttes timesats 1600 / 7,5 timer = 213,-. I tillegg til døgnstøtte/timesats, skal det beregnes feriepenger og arbeidsgiveravgift som også dekkes innenfor den fastsatte rammen.

Godtgjøring for eventuell beredskapsvakt eller beredskapsmidler faller utenfor godtgjøringsordningen. Likeledes faller godtgjøring for bruk av hund, innkjøp, forsikring og utgifter ved hundehold utenfor ordningen.

Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rovviltforskriften § 15. Registrering som lisensjeger skjer på Jegerregisteret <https://w2.brreg.no/lisensjeger/>.

Videre ble det i vårt vedtak av 16. august 2021 fastsatt en ramme på **inntil kr 30 000,-** til dekning av direkte og dokumenterte kostnader utenom godtgjøring, jf. forskriften § 9. Dette gjelder for eksempel kjøreutgifter for bil, snøscooter, båt, nødvendig overnatting etc. Vi legger til grunn at denne rammen også dekker kostnader ved videreføring av fellingsforsøket.

De økonomiske rammene er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i forkant.

Kommunen er regnskapsførende enhet og fører regnskap basert på rapporter/timelister fra fellingsleder. Statsforvalteren yter etter mottatt krav fra kommunen tilskudd til dekning av utbetalt godtgjøring og dekning av direkte utgifter innenfor fastsatte rammer.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan i henhold til forvaltningsloven § 29 påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter underrettingen om vedtaket er kommet frem. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland,

Klagens adressat, form og innhold følger av § 32 i forvaltningsloven.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per epost til:

Grane Sau og geit
Mattilsynet, region nord
Miljødirektoratet
Statens naturoppsyn, Nordland

Johan Rødås
Rødåsveien 108
8219 FAUSKE

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tillatelse til skadefelling av jerv i deler av Fauske og Sørfold kommuner - Johan Rødås

Fauske kommune fikk den 12. august 2021 tillatelse til skadefelling av jerv i beiteområdene til Johan Rødås i deler av Fauske og Sørfold kommuner, samt forlengelse av tillatelsen den 24. august. Skadefellingsforsøket varte fra 12. august til og med 1. september 2021. Etter funn av nytt kadaver, samt aktivitet av jerv i beiteområdet den 3. september, har Rødås per telefon søkt om ny fellingstillatelse på jerv.

Statsforvalteren innvilget søknaden per telefon og e-post samme dag, og dette brevet må ansees som et formelt vedtaksbrev av gitt tillatelse.

Fauske kommune kan ikke stille med kommunalt skadefellingslag.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir meg hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og 77, jf. rovviltforskrifta § 9 tillatelse til skadefelling av én (1) jerv i deler av Fauske og Sørfold kommuner i tidsrommet fra og med 3. september til og med 9. september 2021 innenfor nærmere angitte vilkår. Tillatelsen til skadefelling gis til Johan Rødås, som har oppnevnt Raymond Osbakk som fellingsleder.

Vilkår

1. Fellingstillatelsen gjelder felling av én jerv i tidsrommet fra og med 3. september til og med 9. september 2021.
2. Fellingsområdet er avgrenset til deler av Fauske og Sørfold kommuner:
 - Øst for E6 fra Fauske til Straumen og nord for Nervatnet og Øvervatnet
 - Vest for Kjølvikdalen og sør for Straumvatnet.
3. Fellingsforsøket skal etter beste evne rettes mot skadevoldende individ. Fellingsforsøket skal derfor styres til det aktuelle tapsområdet, der tapene sist har skjedd og der de eventuelt utvikler seg videre.

4. Rapportering:
 - a. Fellingsleder skal gi en kort statusrapport minimum annethvert døgn på SMS til vakttelefon 47829091. Melding skal inneholde kort oppsummering av aktivitet i fellingslaget, informasjon om evt. observasjoner av jerv og evt. funn av nye kadaver. Dersom fellingsforsøket innstilles over flere dager er det ikke nødvendig å sende SMS-rapporter før forsøk evt. starter opp igjen.
 - b. Elektronisk sluttrapport skal leveres av fellingsleder senest innen tre uker etter endt fellingsforsøk. Lenke til rapporteringsskjema sendes i separat e-post til fellingsleder. Fellingsleder kan delegerere rapporteringsansvaret til en annen person på fellingslaget.
 - c. Evt. krav om refusjon av utgifter skal sendes inn senest innen 01.10.2021. Dette gjøres i Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter ved bruk av [søknadsskjema for konfliktdempende tiltak](#).

5. Raymond Osbakk er fellingsleder og ansvarlig for å oppnevne deltagere på fellingslaget. Kun personer som står på lista over deltakere i fellingslaget kan delta på fellingsforsøket, og slik liste skal sendes til Statsforvalteren før fellingsforsøket starter.

Statsforvalteren krever at deltakerne i fellingslaget – jegere og hundeførere – oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, §§ 13 og 14.

Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.

6. Oppnevnte jegere plikter å utøve fellingsforsøket på en human og sikkerhetsforsvarlig måte, jf. viltlovens § 19. Dersom det brukes rifle skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. Forskrift av 22.03.02 om utøvelse av jakt og fangst. Det skal tas hensyn til lysforholdene før det blir løsnet skudd, på lik linje med utøvelse av annen jakt.
7. Felling eller forsøk på felling av rovvilt skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren på telefon 47829091. Den som feller dyr skal kunne fremvise felt dyr for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materialet, og skytter skal kunne påvise fellingsstedet etter anmodning fra Statens naturoppsyn, politiet eller Statsforvalteren.
8. Dersom det løsnes skudd mot rovvilt og dyret forlater plassen, så plikter skytter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Dersom dyret vurderes skadeskutt plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Ved skadeskyting av rovvilt skal skytter uten opphold underrette Statsforvalteren og nærmeste politimyndighet. Statsforvalteren avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Generelt for ettersøk gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
9. Forsøk på felling i medhold av denne tillatelsen krever ikke tillatelse fra grunneier, jf. viltlovens § 35.
10. Rovvilt felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Instruks for ivaretagelse av døde rovdyr kan lastes ned på Rovdatas nettside (www.rovdata.no) under instruks.
11. Statsforvalteren i Nordland kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Grunnlag for avgjørelsen

Lovgrunnlag, kvote for betingende fellingstillatelser og regional forvaltningsplan

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9.

I rovviltforskriften § 1 (Formål) heter det:

«Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.»

I rovviltforskriften § 9 heter det blant annet:

«...Ved vurderingen om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark*
- b) Skadenes omfang og utvikling*
- c) Potensialet for fremtidige skader*
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak»*

Roviltnemnda i region 7 - Nordland fastsatte i vedtak av 2. juni 2021 en kvote på fire betingede fellingstillatelser for jerv i Nordland. Ved tidspunkt for iverksetting av denne fellingstillatelsen er det ikke felt jerv av kvota.

I den vedtatte forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland er det sagt følgende om skadefelling av jerv:

Pkt. 2.3.5 I blå sone er skadefelling av jerv aktuelt ved akutte skadesituasjoner. I kalvingsland for rein hvor hovedflokkene kalver skal terskelen for uttak være lavere enn utenfor kalvingsland. Bestandsmålet skal så langt mulig oppnås utenfor kalvingsland i blå sone. Viktige vurderingspunkter for skadefelling av jerv i blå sone er: 1. skadeomfang; 2. skadepotensiale; 3. jervebestanden i området; 4. om bestandsmålet er oppnådd.

Pkt. 2.3.6 Utenfor blå sone skal det som hovedregel gis tillatelse til uttak av jerv som forventes å gjøre skade.

Kunnskapsgrunnlaget og hensynet til jervebestanden

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.»

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b) bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Statsforvalteren legger til grunn at vurderingen av dette beror på flere forhold, bl.a. ut fra hvilken grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Region 7 (Nordland) skal ha 10 årlige ynglinger av jerv jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g). Statsforvalteren viser til tilgjengelig kunnskap om jervens bestandssituasjon og utvikling i Norge.

De siste opplysningene om bestandssituasjonen for jerv fremgår i NINA Rapport 1874 Yngleregistreringer av jerv i Norge i 2020, med justeringer i brev fra Rovdata 12.01.2020. De tre siste årene (2018-2020) er det registrert henholdsvis 58, 62 og 63 ynglinger av jerv på landsbasis. Våren 2019 ble det tatt ut 9 ynglinger, slik at «netto» antall ynglinger i 2020 var 54 stk. I Nordland er det påvist (antatt og dokumentert) hhv. 11, 11 og 12 ynglinger de siste tre årene, hvorav ett hiuttak i 2020.

Foreløpige tall for 2021 viser sju påviste ynglinger. I tillegg er det, basert på Rødås sine viltkamerabilder av opptil flere jerv på samme bildet, mistanke om en yngling i området som per i dag ikke er bekreftet eller avkreftet av Rovdata.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen jervebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Det er høy dødelighet blant jervunger det første året, blant annet på grunn av infanticid (ungedrap). Avgangen av voksen jerv skjer hovedsakelig gjennom lisens- og skadefelling, samt påkjørsler. Det avdekkes også enkelte ulovlige fellinger og forsøk på ulovlige fellinger av jerv i Nordland og tilgrensende områder i Sverige, som resulterer i at det er en viss usikkerhet i den samlede belastningen på jervebestanden.

På bakgrunn av kunnskap fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt, NINA Rapport 1874, Rovbase og forvaltningsplanen for rovvilt i region 7, anser Statsforvalteren i Nordland at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er godt nok til å fatte vedtak i saken. Vi anser kravet i nml. § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. En eventuell skadefellingstillatelse vil ikke medføre at målet i nml. § 5 fravikes. Vi anser at vilkåret i naturmangfoldloven § 18 andre ledd om at uttaket ikke truer bestandens overlevelse, er oppfylt. I den sammenheng viser vi også til at evt. jerv felt på skadefelling vil belastes vedtatt lisensfellingskvote for dette området.

«Føre-var prinsippet» i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Statsforvalterens vurdering

Johan Rødås søker om fellingstillatelse på jerv etter ytterligere funn av to kadaver påvist drept av jerv den 3. september, samt synsobservasjoner av jerv samme dag. Det er per 3. september funnet 18 kadaver påvist drept av jerv i Rødås besetning, samt et kadaver påvist drept av gaupe, et kadaver påvist drept av ukjent fredet rovvilt, og et kadaver med status «ukjent». Det er gjennomført forsøk på skadefelling i området i perioden 12. august til og med 1. september 2021, uten resultat.

Rødås mottok den 24. august midler til akutt tidlig nedsanking, og er godt i gang med dette tiltaket. Det er en tid- og ressurskrevende prosess å sanke ned en betydelig andel sau og lam fra

utmarksbeite, og Statsforvalteren vurderer at forutsetningene for å kunne sanke tidlig varierer mellom ulike besetninger.

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader finner Statsforvalteren det riktig å gi tillatelse til skadefelling av jerv, parallelt med at besetningen sannes ned på innmarksbeite. Tillatelsen gis til Johan Rødås, som har oppnevnt Raymond Osbakk som fellingsleder og ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket.

Vi viser til vårt vedtak av 12. og 24. august for ytterligere bakgrunn og begrunnelse.

Økonomiske rammer for fellingstillatelsen

Siden fellingslaget ikke er kommunalt, blir det ikke utbetalt godtgjøring for fellingsforsøket i samsvar med rovviltforskriften § 9a.

Direkte og dokumenterte kostnader utenom godtgjøring, jf. forskriften § 9, kan dekkes med en øvre ramme på **kr 15 000,-**. Dette gjelder for eksempel kjøreutgifter for bil, nødvendig overnatting etc.

Den økonomiske rammen er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må fellingsleder ta kontakt med Statsforvalteren og avklare dette på forhånd.

Fellingsleder fører regnskap over kostnader løpt i skadefellingsperioden. Statsforvalteren yter etter mottatt krav fra fellingsleder tilskudd til dekking av utbetalt godtgjøring og dekking av direkte utgifter innenfor fastsatte rammer.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan i henhold til forvaltningsloven § 29 påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter underrettingen om vedtaket er kommet frem. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Klagens adressat, form og innhold følger av § 32 i forvaltningsloven.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per epost:

Fauske kommune
Statens naturoppsyn, Nordland
Mattilsynet, region Nord
Miljødirektoratet
Sørfold kommune